

DABAR

Jie neprisipažįsta...
Saaro kraštas
Brooklyno tiltas
Jaunoji Lietuva

JUOZAS TYSLIAVA

Žmonės šneka, kad New Yorko "naciai" renka pinigų Hauptmannui ginti. Taip pat žmonės šneka, kad Vokietijos naciai ruošiasi ginti teisiamuosius Klaipėdos "nacius."

Dvejopa ginklų rūšių — vienos tikslas.

Žmonės šneka...

Tuo tarpu tarp Flemingtono ir Kauno bylos nedidelis skirtumas. Suamerikonėjęs vokiečiai neprisipažįsta kaltu ir suvokietėje lietuviai taip pat neprisipažįsta kaltais. Šitas kaltinamas "nukidnapinės" Lindbergho vaiko, o nie kalbinami, norėję "nukidnapinti" Klaipėdą.

Vargas tiems "kidnapieriams."

Pagaliau Saaro kraštui išmūšę "dvylikta valanda." Dauguma balsų teko hitlerininkams. Tuo tarpu dar neaišku, kas atsitiks su tuo mažu žemės sklypiu, jeigu jį užims hitlerininkai. Bet jau patys hitlerininkai skelbia, kad iš Saaro krašto tuojau turės būti išvysta nemažiau, kaip tvis tukstančiai vokiečių.

O kur dar kiti žmonės, kurie nepriklauso "grynajai arijonų rasei"? Kad Hitleris galėtų gauti Saaro kraštą, jam reikėjo 70% balsuotojų. Jeigu būtų buvę mažiau, tai Saaro kraštui — "nei bėgti, nei rėkti." Bet dabar, kai "naciai" laimėjo arti 90% balsų, tai vėl kyla naujas klausimas: kur jie padės tūos žmones, kurie nebalsavo už Hitlerį?

Šiti klausimai ir Tautų Sąjungai, bus sunku atsakyti.

Viskas sensta, paseno ir Brooklyno tiltas.

52 metai, palyginus su amžinybe — kukliystė, bet palyginus su moters amžium — senatvė.

Bet šitas technikos "stebuklas" buvo sumindžiotas jau tada, kai žmonės apie automobilių žinojo tik tiek, kiek mes dabar žinome apie Marso gyventojus.

1883 metais, kai mūsų Vieniųbė turėjo trijų metų kuklioką amžių, Brooklyno tiltu kasdien pervažiuodavo 3,500 vežimų. Bet jau 1916 metais kasdien nuriedėdavo nemažiau, kaip 5,000 įvairios rūšies ratų.

Dabar Brooklyno tiltu kasdien praeiviai nemažiau, kaip 22,580 sunkių ir lengvų automobilių.

Tie, kurie statė tiltą, matyt, ne sapnuotė nesapnavo, kad po penkiasdešimties metų New Yorks bus "prikirijęs" automobilių.

O vis dėl to... Jeigu Brooklyno tiltas prakalbėtų — daug ką galėtų pasakyti.

Kazin kada viename Lietuvos juokų laikraštyje buvo tokia karikatūra: penki policininkai negali įveikti vieno žmogaus. Tuo tarpu žmogus, eidamas pro šalį, klausia: už ką jus tasote tą žmogų? Policininkai vienu balsu atsako: — Beprotis! Pilviškiuos užsimanė išleisti laikraštį.

Tai buvo tada, kai Lietuvos žmonės manė, kad laikraštį galime išleisti tik Kaune arba Vilniuje.

Bet dabar, kai čia, Amerikoje, kalbama apie lietuviškų laikraščių "greitą galą," Brooklyno lietuvių radio valandos vedėjas p. V. Matusevičius

VIENYBĖ

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
ESTABLISHED 1886

SENIAUSIAS
THE OLDEST LITHUANIAN
193 Grand St.
Brooklyn, New York

KAINA 5c.

XLIX METAI. 5 N.

Published by the LITHUANIAN PRESS CORPORATION

Penktadienis, SAUSIO (JAN.) 18, 1935, Brooklyn, N. Y.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907. At the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

UŽSIENIO SPAUDA RAGINA PADARYT GALĄ NACIŲ VEIKLAI LIETUVOJE

PRACŪZAI SKELBIA NACIŲ BYLOS ŽINIAS PER RADIO

Prancūzų, italų, belgų, šveicarų ir anglų spauda sako, kad nacių veikla Lietuvoje sudaro pavojaus Europos taikai

KLAIPĖDA. — Užsienų spauda plačiai informuoja apie sassininkų ir neumanninkų bylą. Laikraščiai deda ilgus pranešimus iš Kauno apie bylos eigą.

Ypatingai nuodugnai apie bylą informuoja prancūzų spauda.

Belgų spauda taip pat skelbia plačius pranešimus apie bylą. Ypač įdomios antraštės, kurias belgų laikraščiai deda savo žinioms. Kaltinamieji laikraščiu vadinami teroristais, samoklininkais, sukilėliais ir net žmogžudžiais.

Šveicarų spauda taip pat plačiai ir objektingai informuoja apie bylą. Šveicarų laikraščiai beveik ištisai spausdina Eltos pranešimus. Tuos pranešimus skelbia ir kitų valstybių laikraščiai.

Byla yra sukėlus nepaprastai susidomėjimo, kaip matyti iš laikraščių Italijoje. Italų laikraščiai taip pat deda charakteringas antraštes, kur kalbama apie nacionalsocialistų terorą Klaipėdoje, apie nacionalsocialistų rengtą ginkluotą sukilimą, apie nacionalsocialistų propagandą, nacionalsocialistų samokslą ir t. t.

Austrų spauda taip pat su dideliu susidomėjimu seka bylą: Neues Wiener Journal, rašydamas apie ją, tvirtina: "Klaipėdoje visai, kaip pas mus."

Anglų spauda irgi plačiai rašo apie bylą.

Prancūzai apie bylą informuoja ir per radio. Gruodžio 21 d. Strasburgo radiofonas davė ilgą pranešimą apie nacionalsocialistų machinacijas Klaipėdos krašte. Pranešimą padarė Alzaso studijų ir informacijų komiteto redaktorius Jean Clad. Pranešime plačiai ir objektyviai apibūdina bylą ir išdėstoma jos kilmė. Jame pabrėžiama, kad ji bylą turėtų atkreipti dėmesį ir didžiosios valstybės. Esą, didžiųjų valstybių, kurios atstovauja Genujevoje, pareiga padaryti galą buklei, kuri sudaro pavojų ne tik Lietuvai, bet ir pasaulio taikai.

Kalkutoje, Indijoje aštuonias valandas išgulėję mirus moteris — staiga atgijo

tikrai padarė stebuklą. Jis pradėjo leisti mėnesinį laikraštį JAUNOJI LIETUVA. Laikraštis įdomiai vedamas dviem kalbomis — lietuviškai ir angliškai.

Kurie juokėsi iš Vinco Matusevičiaus, Vitalio Bukšnaičio ir Prano Bajoro, spietusių mūsų jaunimą aplink Brooklyno lietuvių radio valandą, dabar gali usiūliauti.

— He who laughs last, laughs best.

6 DIENŲ DARBO SAVAITE PLIENO PRAMONĖJE

PITTSBURGH, Pa. — Pittsburgo plieno pramonė šiomis dienomis įvedė 6 dienų darbo savaitę savo įstaigų darbininkams. Visi savaitinė alga apmokami tarnautojai ir darbininkai gaus 10 nuosimčių daugiau algų.

Plieno pramonė nuo pereinčio rugpjūčio mėnesio žymiai pagerėjo ir daugiau turi užsakyimų. Kai pereinatis metai darbo savaitė buvo sutrumpinta iki penkių dienų, tai apie 20,000 darbininkų nukentėjo.

PENKI KALINIAI BANDE PABĖGTI IŠ SAN QUENTIN KALĖJIMO

SAN QUENTIN, Calif. — Sausio 16 d. penki kaliniai pabėgo iš San Quentin sunkiųjų darbų kalėjimo. Bėgdami kaliniai sunkiai sužeidė vieną kalėjimo sargą. Porą valandų vėliau kaliniai buvo rasti ir apšaudyti. Vienas jų užmuštas, o kiti keturi suimti. Kaliniai per dvi valandas buvo nubėgę net 54 mylias.

IŠ LIETUVOS MĖSA VISAI UZDRAUSTA

KLAIPĖDA. — Lig šiol visiems Vokietijos gyventojams, gyvenantiems Lietuvos pasienyje, buvo leidžiama be muto su sienai pereiti kortele kas savaitę parsinešti po 1 svarą mėsos. Dabar išleistas naujas įsakymas, kuriuo gyvenantiems pagal Lietuvos sieną tikties Klaipėdos kraštu leidžiama parsigabenti svaras mėsos. Bet jautiena mėsa gabenti neleidžiama.

8 lietuviai užsienų amatų mokyklose

KAUNAS. — Šiemet švietimo ministerija yra išsiuntusi 8 stipendininkus mokytis amatų meno. Keli iš jų komosi Čekoslovakijoje, Prancūzijoje ir kitur. Kai kurie iš stipendininkų greitai laiku baigs mokyklą ir sugrįš į Lietuvą.

Vieną dieną susituokė 50 porų

KAUNAS. — Kalėdų antroje diena Kaunui buvo viena iš linksmiausių dienų. Tą dieną visose parapijose buvo sutuokta apie 50 porų. Tai gana retas atsitikimas, kad viena diena toks didelis skaičius porų tuoktųsi.

Susiorganizavo amerikiečiai

PANEVĖŽYS. — Šiomis dienomis Panevėžy gyvenantieji amerikiečiai buvo susirinkę ir nutarė susiorganizuoti. Tuo tarpu išrinktas laikinas komitetas, kuris išdėstys organizuoti amerikiečių veikimo programą ir padarys tam veikimui pradžią. Amerikiečiams susiorganizuoti padėjo šaulių rinktinės vadas ir L. T. S. apylinkės pirmininkas Razminas.

SAARO PLEBISCITE BALSAVO 477,119 ASMENYS UŽ VOKIETIJĄ

SAARBRUECKEN, Saaras. — Vėliausiomis žiniomis, iš 525,756 turėjusių teisę balsuoti Saaro plebiscite 477,119 balsavo už Vokietiją. Dabar jau galutinai paaškęs plebiscito išdavoms, Saaro hitlerininkai tuojau suorganizavo savo miliciją ir išvaikė arba suėmė visus iki šiol buvusius teritorinius policininkus. Laimėję plebiscitą vokiečiai Saare dabar duksta ir baliavoja. Tuo tarpu Prancūzija stiprina sąrybąs Saaro pasieny. Daug prancūzų apkeičia Saaro kraštą ir nori apsigyventi Prancūzijoje.

Ta proga Hitleris Berlyne pareiškė, kad dabar galutinai likviduotas teritorijalinis klausimas su Prancūzija ir esą toliau belieka tik sutvarkyti Vokietijos apsiginklavimo klausimas. Hitleris sako, kad tuojau gali suorganizuoti 1 milijono vyrų armiją ir ją tinkamai apginkluoti.

Saarlandiečiams, kurie agitavo už prisidėjimą prie Vokietijos, Hitleris prizadėjo duoti nemokamai atostogas, keliones ir 4 tukstančius žaldėjo darbus.

RAGINA LOTYNUS KARIAUTI UŽ JUNGTINES AMERIKOS VALSTYBES

BALBOA, Kanalo zona. — Generalas Filipe Neri Fernandez, tipiškas Pietų Amerikos revoliucijų organizatorius ir dabartinis Nicaragua respublikos statistikas, kalbėdamas Balboa mieste, ragino visas lotynų respublikas Pietų Amerikoje laikytis vienybės ir jei kiltų karas tarp USA ir kurios nors kitos didesnės valstybės, stoti kariauti už USA. Pastebėta, kad šitas generalas USA dėka buvo išstremtas iš savo valstybės, bet nežiurint to, jis pasiryžęs karui kilus remti Jungtines Valstybes. Esą, lotynų respublikoms daug geriau būti USA įtakoje, negu japonų, rusų, vokiečių ar kitų.

KLAIPĖDOS KRAŠTO VALDININKAMS SUMAZINTOS ALGOS

KLAIPĖDA. — Vykdydama taupumo politiką, Klaipėdos krašto direktorija šiomis dienomis nutarė visiems krašto autonominių įstaigų valdininkams algas sumažinti 10%. Be to, nuo ateinančių metų pradžios numatoma sumažinti ir valdininkų skaičių. Ukiniams draudimo rekestas nuo 1 lito sumažintas iki 60 centų. Pažymėtina, kad pati direktorija jau kiek anksčiau sau algas labai žymiai sumažino.

BALTGUDZIAI DEGINA LENKŲ DVARUS

VILNIUS. — Prieš Kalėdas Molodečnos apskrityje sudegė keli lenkų dvarai ir kolonistų ukiai. Lenkų policija spėja, kad tai padarė baltgudžiai, kurie, padėdami trobesius, kersija lenkų kolonistams ir dvarininkams.

KAMENEV IR ZINOVJEV PRISIPAZINO KALTĮ

MASKVA. — Sausio 15 d. Leningrade nagrinėjant suimtųjų kontrrevoliucionierių bylą, kurioje kaltinami buvę S. Rusijos vadai Kamenev ir Zinovjev ir dar 17 kitų, visi kaltinamieji prisipažino buvę samokslu dalyviai nuversti dartinę Stalino diktatūrą.

Iki šiol už Kirovo nužudymą ir samokslus prieš dabartinę S. Rusijos valdžią, jau sušaudyta 117 žmonių. Kaip bus pasielgta su šioje byloje kaltinamais, dar nežinia.

ROOSEVELTAS NORI ISTOTI I TARPTAUTINI TRIBUNOLA

WASHINGTON. — Tuo tarpu kai kongrese eina barmiai ir ginčai dėl USA įstojimo į tarptautinį tribunolą Haagoje, prezidentas Rooseveltas kongresui pasiuntė oficialiąją raštą, kuriame prašo kongreso balsuoti už Jungtinių Valstybių įstojimą į minėtą tribunolą. Prezidentas nurodo, kad įstojimas jokių būdu nesurisa su Europos ginčiais ir Tautų Sąjunga. Kai kurie senatoriai sako, kad tarptautinis tribunolas sudaro taikai pavojaus.

ISISTEIGĖ JAUNIMO SĄJUNGOS SKYRIUS

GLASGOW, Škotija. — Glasgovo lietuviškas jaunimas paskutiniu metu pradėjo rodyti daugiau judrumo. Šio mėnesio pradžioje čia įsisteigė Škotijos lietuvių jaunimo sąjungos skyrius. Dabar skyrius ruošia lietuvių kalbos ir Lietuvos istorijos kursus, kuriuos lanko ir gražus jaunimo būrys.

LENKIJA SAARO PLEBISCITU PATENKINTA

VARSUVA. — Lenkijos oficiališkose slouksniuose reiškama didelio pasitenkinimo Saaro plebiscito išdavomis. Lenkijos vyriausybės nuomone, dabar pasaulio taika bus geriau užtikrinta, negu bet kada pirmiau.

Hitleris konfiskavo Einsteino dukterų turtus

BERLIN. — Šiomis dienomis Vokietijos valdžia konfiskavo dviejų prof. Einsteino išteikėjusių dukterų turtus. Konfiskuotas judamosis ir nejudomasis turtas.

Paskirta didžiulė pašto ženklų aferos byla

KAUNAS. — Kauno apygardos teismo pirmininkas jau paskyrė spręsti pašto ženklų aferos bylą vasario 18 d.

Svarbiausiu kaltininku šioje byloje yra buvęs pašto valdybos direktorius Adolfas Šruoga.

Italai palankus Lietuvai dėl Kauno bylos

ROMA (Elta). — Giornale d'Italia paskelbė platų straipsnį apie neumannininkų ir sassininkų bylą. Straipsnis labai palankus Lietuvai.

IR VĖL GANDAI APIE LIETUVOS IR LENKIJOS TAIKOS DERYBAS

DERYBOS SU MARSALU PILSUDSKIU ESA JAU PRADĖTOS

Jei Lietuva nenorės susitarti, Lenkija stengsis Lietuvą visai izoliuoti; Lietuvos eksportas sumažės 50% nuo 1930 metų

CHICAGO, sausio 13 d. — Chicago Tribune specialis korespondentas Donald Day Kauno praneša, kad prasidėjo derybos tarp Lietuvos prezidento A. Smetonos ir Lenkijos diktatoriaus maršalo Pilsudskio Lietuvos Lenkijos santykių pagerinti ir diplomatinis ryšius užmegsti.

Pasak korespondento, perėitą vasarą prezidentas Smetona ir maršalas Pilsudskis bandė rasti būdą abi valstybes sutaukinti, nepalietus Vilniaus klausimo, bet derybos neįvyko dėl to, kad Prancūzija ir S. Rusija tuo laiku pasilė Rytų Locarno paktą, kuris būtų garantavęs Lietuvai dabartines sienas. Kaip žinoma, Lenkija pasirašyti tą paktą atsisakė ir susitarė su Vokietija. Vėliau Lenkija pradėjo Pabaltijį ir aplamai Europoje vartyti Lietuvos izoliavimo politiką su tikslu Lietuvą priversti ieškoti draugiškesnių ryšių su Lenkija. Šitokios Lenkijos politikos išdavėje gimė Pabaltijio sąjunga. Pabaltijio sąjunga, kaip sako korespondentas, Lietuva nusivylė, nes nei Latvija, nei Estija nenori kištis į Lietuvos gincus su Lenkija ir Vokietija.

Lietuvos Lenkijos santykius labai susirupinęs maršalas Pilsudskis, kuris jau su virš metais kaip visai bando rasti būdą pradėti oficiališkas derybas su Lietuva. Maršalas net atsisako važiuoti į pietus sveikata pataisyti, bet laukia progos pradėti derybas su A. Smetona.

Lenkija žino, kad Lietuva Vilniaus negali atsisądėti ir dėl to Pilsudskis neva rades formulę, kuria abi valstybės galėtų užmegsti diplomatiškus ir ekonomiškus ryšius, neličiant Lietuvos pretenzijų į Vilnių. Dėl šių derybų Pilsudskis net užsienų reikalų ministrį Becką neleidė važiuoti į Genuvą.

Kai kurie Lenkijos diplomatai sako, kad nėra abejonės, kad Lietuvai ir Lenkijai pasiseks susitarti ir pradėti normaliąją gyventi. Bet tuo pačiu metu lenkai grasina, kad jei Lietuva nerodys noro susitarti, Lenkija bus priversta ir toliau tęsti Lietuvos izoliavimo politiką.

To paties laikraščio žiniomis, Lietuvos premjeras p. J. Tubelis neva šiomis dienomis pareiškęs, kad Vokietijai pradėjus prieš Lietuvą ekonominį boikotą Lietuvos prekyba su užsieniu sumažėjo net 50 nuosimčių nuo 1930 metų.

Oficiališkų davinų apie minėtas derybas su Lenkija kol kas neturime.

Šiomis dienomis Washingtone galutinai apskaičiuota, kad pasaulinis karas USA kaštavo 50 milijonų dolerių.

GEN. DENIKINAS APIE BALTIJOS SĄJUNGĄ

PRAHA, Čekoslovakija. — Gen. Denikinas Prahoje laikė paskaitą, kurios metu aptarė sunkią tarptautinę politinę būtį ir jos nepastovumą. Denikino nuomone, vietinis karas Europoje neįmanoma; jei kiltų karas, jis būtų visuotiniu karu.

Europos pusiausvyros centras yra Paryžiaus — Berlyno — Maskvos trikampyje.

Bendrame tarptautiniame Europos padėjime gen. Denikinas pažymi Baltijos antantės susidarymą ir žymų to bloko svorį.

Be to, gen. Denikinas nurodo, kad Baltijos jūra yra tas ke'ias, kuris Anglią gali įtraukti į Europos rytų įvykių kamoli.

Gen. Denikinas plačiai aptarė Vokietijos ir Japonijos politikos dvilypumą.

— Jei Japonija pradės karą, — sako Denikinas, — tai ji pradės ne prieš SSRS, bet prieš Rusiją.

Ir gen. Denikinas markiai pamerkė tuos rūsus, kurie dedasi su naciais ir kitais panašiais gaisalais, kuriais Denikinas jokių būdu nepasitiki. Kreipdamasis į Vokietijos — Japonijos sąjungos saliminkus Denikinas pusiakė:

— Nagi, palaukite jus nors kokio įrodymo, kad Vokietijos, Lenkijos, Japonijos žadėjimai kuom nors būtų patvirtinti.

Denikino pareiškimų rimtumą pastebėjo net nepalanki jam spauda.

PRANCUZAI IVES LĖKTUVAS SUSISIEKIMA SU JUNGTO VALSTYBĖMIS

BORDEAUX, Prancūzija. — Čia šiomis dienomis išbandytas naujas didžiulis keleivinis lėktuvas, kuriuo gali važiuoti 77 žmonės. Bandymai pilnai pasisekė. Tuo lėktuvu Prancūzija mano netrukus įvesti lėktuvais keleivinį susiėikimą tarp Prancūzijos ir Jungtinių Amerikos Valstybių. Prancūzai sako, kad šis naujas lėktuvas yra didžiausias savo rūšies pasaulyje.

Lėktuvas gali skristi 2,800 mylių per 20 valandų.

IR TILŽEJE SUBANKRUTAVO VOKIEČIŲ LAIKRASTIS

TILŽE. — Tilžėje išeinas dešiniųjų laikraštis Tilsiter Zeitung, kuris jau 100 metų buvo spausdinamas Reylanderio spaustuviėje, nuo sausio 1 d. daugiau nebeįsis. Šis laikraštis sujungiamas su nacionalsocialistų laikraščiu NS Grenz-wacht ir išėis vardu Heimatszeitung des Ostpreussischen Grenzlandes.

Dr. Gerutis Eltos direktorius

KLAIPĖDA. — Skelbiama, kad artimiausiu laiku bus paskirtas Eltos direktoriumi Klaipėdos gubernatūros referentas dr. V. Gerutis.

ALTASS FINANSŲ K-JOS PRANEŠIMAS

Komisija raportuoja apie ALTASS išd., išmokėjimus ir atremia gaudus

Mes, Amerikos Lietuvių Trans-Atlantinio Skridimo Sąjungos (ALTASS) Valdybos Finansų Komisija, atlaikėme visą eilę posėdžių, peržiūrėdami ir patikrindami ALTASS atskaitas ir finansines Valdybos viršininkų — išdinko ir sekretoriaus — knygas, banko statutus, čekius, išmokėjimų orderius, pirkimų kontraktus su įvairiomis firmomis, kvitais ir p. F. Vaitkaus atskaitas iš tų sumų, kurios buvo jam laikus nuo laiko duodamos lėktuvų įtaisams pirkti, mechanikams atlyginti už darbą ir jo paties išlaidoms; ir suradome, kad:

1. Visi skridimo reikalavimai paaukojami arba įvairių komitetų parengimais uždirbami pinigai, kurie ateina į ALTASS centrą, yra įteikiami centro išdinkui, kuris juos padeda Metropolitan State Bank, Amerikos Lietuvių Trans-Atlantinio Skridimo Sąjungos sąskaiton. Visi išmokėjimai iš ALTASS išdų yra atliekami čekiais. Pinigai, kuriuos kolonijinių komitetų arba atskiri auktorai atsiunčia centro sekretoriaus knygoje ir paskui pridodami išdinkui, kuris juos prieš padėdamas į banką, įtraukia į savo knygas. Šių sumų pažymėjimai sekretoriaus knygoje sutinka su išdinko knygomis.

2. Palyginę išmokėjimus su išmokėjimų orderiais, pirkimų kontraktais, bilimais, žužiais, ("išskaičiuotais") čekiais ir kvitais (receiptais), mes neužtikome nė vienos neteises ar reikalingos išlaidos. Ant keltų kontraktų, kur Valdyba galėjo išsiderėti, gauta stambios nuolaidos iš kompanijų, ir joms buvo užmokėta numuštos kainos.

3. Peržiūrėję metinę ALTASS atskaitą, kuri apima laikotarpį nuo antro transatlantinio skridimo darbo pradžios (1933 m. rugsėjo mėn.) iki pabaigos 1934 m. spalio mėnesio mes suradome, kad per centro išdą perėjo viso \$32,043.14, į kurią sumą įeina ir \$4,500.00 paskola (\$3,500.00 iš tos paskolos jau atmokėta), taip kad tikrai iš visuomenės gautų bendrų pajamų (gross income) suma buvo \$27,543.14.

Dviejų aviacijos dienų maršrutams — rudenį, 1933 metų ir vasarą, 1934 m., o taip pat įvairiems atskiriems parengimams Chicagoje ir kitose kolonijose išleista — \$2,788.54.

Aukšinių ir sidabrinių ženklų pagaminimui ir išsiuntimui su 10,000 laiškuoricms žmonėms Jungtinėse Valstybėse ir kitose šalyse, išleista \$1,947.31.

Sugrąžinti protestuoti čekiai; grąžinta pinigai už laiškus ir grąžinta D. and G. fondui auka, viso, \$138.67; (ir su \$7.00 nuosimėjų už minėtą paskolą, kartu — \$145.67).

Centro raštinės reikmenoms ir operavimo reikalams išleista — \$1,068.95.

Lakunų algoms išmokėta — \$1,250.00.

Todėl, grynų pajamų ALTASS per tą laikotarpį turėjo \$20,342.67. (Kartu su \$1,000.00 dar neatmokėtos paskolos — \$21,342.67.)

Šita suma buvo suvartota taip:

Lėktuvų su įtaisais ir instrumentais kaštavo \$19,330.22

Mechanikams už darbą prie Lituanicos II išmokėta \$461.70;

Kitiems reikalams sąryšyje su lėktuvu rengimu bei užlaimu ir lakuno pasirušimui išleista — \$1,395.55.

Tokių būdu, 1934 m. spalio 31 d. išdė buvo likę \$155.20.

4. Kad piktos valios žmonės per spaudą ir kitais keliais keliais skleidžia gaudus, kad ALTASS valdybos nariai, Naujienos ar kas kitas "pasinaudoje" visuomenės sudėtais transatlantiniam skridimui pinigais, arba juos eikvoję "pasivažinėjimams" ir kitokiems nepateisinamiems dalykams, tai Finansų Komisija, atidžiai peržiūrėjusi ir patikrinusi ALTASS įplaukų skaičius, šiūni pareiškia:

a. kad nė vienam ALTASS valdybos nariui niekuomet nebūvo mokama jokių algų. Algų buvo mokamos tik samdomoms stenografėms ALTASS centro ofisui. Valdybos nariams buvo tik kartais grąžinamos butiniausios išlaidos (bet dažnai valdybos nariai ir tų išlaidų atlyginimo nereikalaujo).

b. Nei Naujienos, nei kuris kitas laikraštis nėra gavęs jokio užmokesnio už rašymą apie skridimo reikalus arba už garsinimą ALTASS centro ir jo skyrių parengimų; Naujienos šitiems dalykams yra be užmokesnio davusios šimtus spaltų, kartais net istais puslapiais;

c. Už spaudos darbus — plakatus, lapelius, posterius, tiketus ir tt. (priskaitant ir ekspreją), kuriuos užsakydavo savo pramogoms ALTASS valdyba arba kolonijinių komitetų per ALTASS centrą, išmokėta įvairioms spaustuovėms \$905.54. Valdyba, duodama tuos darbus, visuomet atsižvelgdavo į tai, kad jie būtų atlikti kaip galint ekonomiskiau.

d. Visoms valdybų narių kešionėms į kolonijas sąryšyje su skyrių organizavimu, aviacijos dienų rengimu ir lėktuvų įtaisų pirkimu, išleista \$175.00.

e. Baigdamas, Finansų komisija pareiškia, kad kai kurie kolonijinių komitetų ir draugijos, kurie yra pernai metais sukėlę įvairias sumas transatlantinio skridimo tikslui, dar iki šiol tebelaiko tuos pinigus pas save, kartais neprisidėdami net atskaitų į centrą. Šiuo mi raginame tuos komitetus, organizacijas ir asmenis, paduoti visus skridimo reikalavimus surinktas sumas pinigų Centro išdūi be atidėliojimo, nes mūsų darbas turi būti vedamas toliau, iki bus sėkmingai užbaigtas.

Finansų Komisija:
Wm. J. Kareiva, pirm.
Anthony A. Dobbs, narys
M. Narvid, narys.

Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjunga:
A. G. Kartanas, prezidentas
Antanas S. Vaivada, sekr.

Vien. Red. pastaba. Prieš kurį laiką Vienybėje buvo įdėtas p. Strumskio straipsnis, pavadintas "Tai bent išlaidos", kuriame jis užsipuolė ALTASS dėl pereitos metinės jos atskaitos. Dėl to p. Strumskio straipsnis ALTASS nariai ir kai kurie kiti uolus antrojo skridimo rėmėjai reiškė nepa-

sitękinimo. Mes taip pat ne su visais tais p. Strumskio išvadėjimais sutikome, ypač, kur jis saviškai interpretavo atskaitos sumų cifras. Dėl to, dėdami šį ALTASS straipsnį, kuriuo stengiamasi atremti įvairius gaudus, šia proga norime paprašyti visuomenę, kad ji pati, pagal savo nuojūrą, išspręstų tą reikalą.

LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBAS IŠSIRINKO NAUJĄ VALDYBĄ

TAURAI TAIP - PAT ISSIRINKO VALDYBĄ

Minės Lietuvos Nepriklausomybės dieną

Scranton, Pa. — Gruodžio 7 d. Lietuvių Politikos Klubas metiniame susirinkime išsirinko naują valdybą šiems metams. Antanas Kubilius pirm., Antanas Petrasauskas vicepirm., Dr. P. Yestrasauskas antras vicepirm., D. Milasauskas protokolų sekr., Antanas Šalna finansų sekr. Šie vyrai yra gana kvalifikuoti vesti klubo reikalus.

Reikia pažymėti, kad minėtas klubas tik du metai kai suorganizuotas, o jau turi 530 narių. Prie jo yra ir moterų skyrius, kuris turi apie 200 narių. Moterų skyriaus prezidentė — ponja A. Janušaitienė.

Kad šis klubas yra inkorporuotas, tai sumanymas buvo organizuoti skyriai aplinkiniuose miestukuose, kas labai gerai pasisekė. Skyriai yra: Troop, Eynon ir Carbondale, Pa. Butų labai pagirtinas pulkas, kad skyriai taipgi mėgintų didinti skaičių narių, nes priklausyti šiam klubui tik vienas doliškas metams, o jeigu kuris nedirba, tai ir to mokėti nereikia. Taigi, ar čia galima ko netekti, priklausant tokiai VGF vajuas, užvazavo pasus organizacijai, o atsiekti labai daug galima, nes, būnant vienoje galima labai aukštai politikoje iškilti, o politika mums reikalinga. Jeigu tenka mums koks reikalas tvarkyti, tai politikai žiūrė, kaip mes gausingai organizuoti.

Metiniame susirinkime sausio 9 d. palikta pereitų metų valdyba: Antanas Janušaitis pirm., Vincas Kersavičius vicepirm., Antanas Kubilius antras vicepirm., V. A. Meškunas sekr., Motiejus Stina kasin.

Taurų Klubas ir Lietuvių Politikos Klubas susitarė bendrai rengti Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuves, vasario 17 d. bankieto formoje. Tikimasi turėti geri kalbėtojai ir gera muzikališka programa. Patartina ir kitų artimų miestų lietuviams dalyvauti šiame pokilyje.

Vakarienė ir šokiai bus viename iš geriausių viešbučių. Bilietai tik \$1.50.

W. A. Meškunas.

IESKOMI

Janulaitis Pranas. Amerikoje vadinosi Frankė Mitchell. Gyvenęs Detroit, Mich.

Kaučius Baltramiejus. Kilęs iš Zalpių km., Lielų parapijos, Kelmės vals., Raseinių apskr. Kadaise gyveno Rockford, Ill.

Mieliauskai Jonas ir Ignas. Kadaise gyveno Westville, Ill.

Mikalaitis Kazys. Gyvenęs Melrose Park, Ill.

Trakas Antanas. Kilęs iš Londžių km., Veviržėnų vals., Kretėnų apskr. Gyvenęs Chicago, Ill.

Chicago konsulas.

ZINIOS IŠ VIETOS LIETUVIŲ VEIKLOS

VVS NAUJA VALDYBA

Minės Vasario 16 d.; Jaunų vyrų klubas; Gavo Vilniaus albumą

Hartford, Conn. — Vietos Lietuvos Vyčių basketbolo komanda smarkiai veikia ir žaidime tarp didžiosios Hartfordo Basketbolo Lygos siemė užima pirmą vietą. Lietuviai basketbolo žaidėjai ligi šiol nugalėjo visas komandas rungtynėse ir tikisi būti čempionais tarp Hartfordo miesto basketbolo žaidėjų.

Vietos amerikųnų spauda plačiai rašo, lietuvių vardas užima pirmą vietą sporto kolumnose, šiuo atžvilgiu mūsų Vyčiai — riteriškai svaudo basketbolą. Komandoje žaidžia šie jauni gabus vyrai: Malinauskas, Bringa, C. Simkus, K. Simkus, Giraitis, Seigus, Čarukinas, Brinkus, Jie yra žvaigždės basketbolo rungtynėse, kurių aprašymai vietos amerikųnų laikraščiai skiria keletą kolumnų. Valio, mūsų riteriškiems Lietuvos Vyčiams! Lai gyvuoja jų sporto galybė Hartforde!

Vietos VVS skyriaus narių susirinkimas buvo 10 d. sausio parapijos salė. Išrinkta nauja valdyba iš šių asmenų: V. M. Čekanauskas pirm., A. Strazdas vicepirm. (užrašų sekr. rinkimas palikta kitam susirinkimui), sekr. pareigas pasidavėjo atlikti sekr. p. J. Juzė Penkauskaitė, fin. sekr. išrinktas p. J. Leonaitis ir kasininku p. A. J. Mašiotas.

Iš pranešimų teko patirti, kad p. lėš. Elzb. Povilaitytė (buvusi pirmi) ir J. Penkauskaitė, sekr. p. Žilionienė ir S. Šrupša daug pasidarbavo dėl VGF vajuas, užvazavo pasus visų liet. draugijų narių, išplatino nemažą skaičių Vilniaus pasų ir ženklėlių. Vajuas, galima sakyti, tikrai pasisekė.

VVS skyriaus iniciatyva bei rengimu bendrai su lietuvių draugijoms ir Sv. Trejybės parapija, bus gražiai paminėta nepriklausomybės — vasario 16 diena; tuo tikslu rengiama didelė ir graži programa, kurią atliks Sv. Cecilijos parapijos choras, solistai ir vietos ukrainiečių baletų šokėjai ir dainininkai.

Kalbėtojais pakviesti: gerb. kleb. kun. Jonas Ambotas, dr. kun. D. Gulyn (ukrainietis), dr. M. Mikolainis ir V. M. Čekanauskas. Bus vaidinimas, kuriame bus atvaizduotas pavergtų lietuvių gyvenimas po lenkų priespauda.

Jaunų vyrų klubas, įsteigtas 1934 m. kovo 25 d. puikiai gyvuoja ir narių skaičiumi auga. Išrinkta nauja 1935 m. valdyba iš šių asmenų: Chas. Simkus pirm., F. Morkus vicepirm., Wm. Šeigus užrašų sekr., Leonas Mazotas fin. sekr. Jonas Astrauskas kasin., A. Strazdas klubo vedėju.

Finansinė klubo butis gera. Iš pusmečio pinigų apyvartos gauta \$201.38; išlaidų \$112.89; balansas lieka \$88.49. Žodžiu sakant, jaunų vyrų klubas gerai gyvuoja, turi klubo daug laikračių ir žurnalų, susirinkimai dažnai būna su pramogomis.

Visi skaitytojai VVS organo žurnalo Musų Vilnius gavo gražių ir brangių dovanų — Vilniaus Albumą dykai; albumu visi gerisi, tai puiki dova-

na. Patartina visiems Amerikos lietuviams užsiprenumeruoti puikų žurnalą, kas 19 dienų leidžiamą Musų Vilnius ir pasinaudoti proga šiais 1935 metais gauti leidžiamą Lietuvos Albumą, kurį žurnalas M. V. duos savo skaitytojams dykai. M. V. kaime metams Amerikoje \$2.00; įdomus žurnalas, iliustruotas daugybe paveikslų.

Zinių Rinkėjas.

40 SLA KUOPOS VAKARIENĖ

Iš sandariečių veikimo

Pittsburgh, Pa. — 40 SLA kuopos vakarienė pasisekė. Gruodžio 30 d. buvo surengta vakarienė Lietuvių Kambario Pittsburgho Universitete naujyčiai — riteriškai svaudo vakariene komisijs pirm. J. Virbieckas, pavesdamas Kastantui Šinkunui, kuris išsukė dr. J. Baltrušaitienę, P. Pivaroną, J. K. Maziuką, S. Bakaną, J. V. Gajauką, J. Milių, A. Žvirblį, P. Dargį, A. Marčiulaitį, K. Stravinską, J. Baltrušaitį, V. Kaličienę ir A. Viktoravičienę. Kai kurie pasakė gana gražias kalbas kaip apie lietuvių kambarį, taip apie SLA. Kuopos moterys A. Viktoravičienė, M. Zdanienė, A. Bugailiškienė, J. Kaulakienė, O. Leliušienė ir V. Kaličienė pagamino šiltos vakarienės. Po vakarienės, griežiant Kaulakio orkestrui, mėgėjai linksmai pasisuko. Pelną liko 44 dol. 30 centų. Atiduota kambario rengimo fondui. Salė davė LMD dykai.

Sausio 26 d. LMD salėj Tautiškių Kapinių Draugija rengia savo metinį balių, pelnas skiriamas kapams papuošti.

ALT Sandaros kuopų sąryšis turėjo savo metinį mitingą LMD salėj. Pasirodė, kad vakarienė davė \$25 pelno, kas nutarta pasist Sandaros centrui. Taip pat numatyta dar surengti Margučių vakariene per atvykį.

Valdyba 1935 metams išrinkta iš šių asmenų: P. Mar-mokas pirm., Adel. Gilienė vicepirm., J. Virbieckas sekr., F. Pikšris išd., Alb. Brazauskienė ir J. Grigaliūnas išd. glob. Pramogų komisija — P. Pivarunas, O. Zambauskienė, Alb. Brazauskienė, Karolina Leucaitienė, V. Slančiauskas ir J. Virbieckas.

J. Virbieckas.

Lietuviai turi didelį geležies dirbinių fabriką

Buenos Aires, Argentina. — Du broliai Čekanauskai nuvykė į Argentiną dar prieš didįjį karą. Nors buvo neturintys emigrantai, bet sugebėjo Buenos Aires mieste įsteigti geležies dirbinių fabriką. Iš pradžių fabrikas buvo mažutis, bet pamažu augo pačių šeimininkų tobulinamas ir dabar jau turi per 50 įvairių staklių ir mašinų, kurias suka apie 30 motorų. Fabrikas gamina langams ir durims reikalingas geležines dalis. Paskutiniu metu tame mieste yra vienas didesnių tų rusies fabrikų. Klek šeimininkai yra darbštūs ir sumanus, vaizdžiai rodo tas, kad daugumas fabriko mašinų yra vieno jo šeimininkų — Antano Čekanausko kontruktos.

Vienybės skiltyse matysite ne tik pasaulį, bet Lietuvą ir lietuvius.

WYOMING KLONIO ŽINUTĖS

Taurų Klubas suorganizuotas lietuvių profesionalų iniciatyva čia prieš keletą metų. Viešbutį Mallow-Sterling taurai turėjo savo metinį susirinkimą ir išrinko 1935 metams valdybą: dr. A. W. Lish (Lišauskas) pirmininkas, dr. Leo Bansevicius vicepirm., abudu iš Edwardsville, Jerome W. Daylida sekr. (Wilkes-Barre), Andrius C. Kizis iš Swoersville kasierius ir Leo Salonic liko gubernatūros komitete. Adv. J. S. Lopatto visus naujus viršininkus ceremonijaliai prisakdino. Juozas Peters, slavokas, vedęs lietuvių, priimtas į klubą.

Mirė šie žmonės:
Kazys Ažiukas, 65 metų, Northampton ir Hillside Sts., tėvas dviejų gydytojų.

Petras Menkelionas ukyje, Sylvan Lake, Muhenburg.

Jurgis Butkevičius, 64 metų, Plymouth, Pa.

Alena Giliutė, 18 metų, 314 Brade St., Plymouth, Pa.

Ona Balčiūnienė, 67 metų, plaucijų uždegimu, 65 West Main St., Miners Mills, Pa.

Naujos angliakasių unijos streikas baigėsi darpininkų naudai.

Dabar dirba gerai anglių kasyklų dalis.

Oras yra taip nepastovus, kad per kelias dienas buvo vasaros temperatūra, 55 laipsniai (F.) šilumos. Dabar sniegti ir šala kasdien.

Sausio 15 d. Penna valstybė po 40 metų republikonų "bosavimo" užėmė demokratų su gubernatorium prisky. Numatoma, kad lietuvių gaus keletą vietų. Pažūrėsimės, ar jie ištesės savo pažadus. Musų adv. Jonas S. Lopatto yra sekretorium apskr. demokratų komitete, o pirm. — John Malinoski, lenkas. Lenkai tuomi džiaugiasi.

Jonas J. Nienius.

PAIN-EXPELLER
Visokiems muskulų skausmams palengvinti naudokite
ANCHOR PAIN-EXPELLER
Pain-Expelleris visuomet palengvina skausmus
KILLS PAIN

VELTUI
Desikanantiems inkstų ir Pūslės silpnumais, per budinantis naktį iš miego gaizdomais pečių ir kojų skaudėjimais ir muskulų gėlimais. Išpildykite žemiau esantį kuponą ir tuojau pasiuskite, gausite Veltu Ki-retic Tablets išbandymui. Ki-retic Company, Dept. V. S. 529 Hudson St., New York, N. Y.
Adresas _____
Miestas _____ Valst. _____

VYRAI IR MOTERYS LIGONIAI

Chroniškos ligos sėkmingai gydomos naujais mokslis ku būdu. Kraujo odos ir ner vių ligos, nusilpimas, inkstai, kataras ir chro niški vidurių skauduliai, odos išbėrimai, vidurių ir žarnų ligos: didžiosios žarnos hemoroid, neuritis, chroniškas reumatizmas, sciatica, nosies, gerklės ir plaucijų ligos ir kitos vyrų ir moterų ligos gydomos. Jei sergate ir nežinot kas jums kenkia užkeikite privatiškai konsultacijai.

Tiriam kraują, bandymai laboratorijoje, X — spinduliai
SERUM IR VACCINE
ISKIEPIJIMAI
MOKESČIAI MAŽI
TYRIMAI IR PATARIMAI
DYKAI
MES KALBAME LIETUVISKAI
DR. L. ZINS
(išteigė) savęs 25 metai)
110 EAST 16th STREET,
New York, N. Y.
Tarp 4-10 Ave. ir Irving Place.
Valandos: Nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak.
Sekmadieniais: nuo 9 v. ryto iki 3 p.p.

MAISTINGIAUSIA IR SVEIKIAUSIA LIETUVIŠKA DUONA

• taipgi pyragai, pyragaičiai, tortai, kėksai ir įvairiausios rusies gardumynai gaminami, parduodami mūsų pačių krautuvėje ir pristatomi į namus visose vietose

Puikiai įrengta mechaniska kepykla

ANDRIUS ZIUGZDA

182-186 Van Buren Street.

Newark, N. J.

JUOZAS KAVALIUSKAS

Laisniuotas Graborius

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atitakiamusias ir už prieinamą kainą. Nuliudimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs.

1439 SOUTH 2nd STREET
Philadelphia, Pa.

Pennsylvania ir New Jersey Valstijose
Telefonai: Bell — Oregon 5136
Keystone — Main 1417

poezija

SUGRIŽTU

Sugrižtu į tave, mano muza baltoji!

Sugrižtu...

Aš buvau ten, kur džiaugsmas, kur taurės putoja,
Kur tiek daug šviesos ir žiedų.Aš mačiau, kaip jaunystė svaigiam pokyly juokės
Aistri ir nuoga!Aš mačiau... — Tai jaunystė šypsodamos vyto
Po nakties uždanga!Ir verkiau aš, pamačius, kaip žuva jaunystė,
Kaip vysta žiedai!Aš verkiau... — ir mane mirtinai apkerėjo
Saldus, saldus nuodai!"Tavo laimė ne čia, kur vainikai ir vynos!
Tavo kelias ne čia!"Ir klaikus, kaip bedugnė, ir skaidrus, kaip žvaigždynas
Tavo kelias nakčia!"Ir išvydau — tai tu iš kalnų mane moji,
Mano motina tu!

Sugrižtu į tave, mano muza baltoji!

Sugrižtu...

Salomėja Neris.

PRAJOJO VAKARAS

Prajojo vakaras ant žvaigždžių pulko.
O mėnuo be sparnų. Šviesos prižardė tylumą.
Ką pasakė, jei dabar ji ateitų
anuomet mano mylima?O juk tai jai, dar budamas kaime piemeniu,
dovanų žadėdavau, kokių nieks neturi:
nueiti su tėvu už ežero palšo
ir atnešti žvaigždžių pilną kepurę!Dabar sudievu, tėviškę, susiukavus parugėmis,
siubuok sau dienas mėlyno miško rankose gražioje.
Aš praeitį po traukinius,
po stotis tolimas vežiosiu...Gal tik kada visai netyčia,
ar mano metų rudenio, pamačius,
kaip kasmet pavasariai pasikartoja,
tą baisų sapną padainuosiu:Už miesto skubino saulėleida,
taip raudonai dangaus kraštus nudažė...
Ji pasikėlė, baltuos šilkus čiuzėdama nuėjo
ir nusinėšė kažkur jaunystę mano gražia...

Antanas Miškinis.

PAVASARIO KALVIS

Kaip perkunas tarp padangių
Dundu, žvangu, dundu, žvangu,
Muša kujis be atvango,
Muša žaibas susirangęs.Tiku taku gelžį, tiku taku plieną,
Tiku taku, tiku taku visą dieną.Kalvės dummies vėjas pučia.
Pučia vėjas, vėjas pučia.
Alksniai jau seniai žirgučiuos,
Ir seniai jau žiedas pučia.Tiku taku gelžį, tiku taku plieną,
Tiku taku, tiku taku visą dieną.Kalvės žaibą — žaibas dega.
Dega žaibas, žaibas dega.
Prie krutinės giedus klega.
Ir padangėj žiedus klega.Tiku taku gelžį, tiku taku plieną,
Tiku taku, tiku taku visą dieną.Kaustau ratą dėdei Zujui.
Kujai, dummies, dummies, kujai.
Dar žaliau žaliuoja skujos,
Dar žalesnės iš tikrųjų.Tiku taku gelžį, tiku taku plieną,
Tiku taku, tiku taku visą dieną.Ten Perkunas tarp padangių,
Čia pavasario gi kalvis.
Dundam žvangam, dundam žvangam
Mes abudu pramušgalviai.Tiku taku gelžį, tiku taku plieną,
Tiku taku, tiku taku visą dieną.

Juozas Zengė.

TEN, KUR SAULĖ VIDUR-
NAKTĮ ŠVIEČIA

"Sieno salose"

Nutarėme vėl apsisotiti Pet-
samo įlankoje. Ši įlanka ilga,
siaura, giliai įsminga į žemyną.
Vieta gamtininkui labai
įdomi: pietinė įlankos dalis
apaugusi menku spygliuotu
mišku, o šiaurės dalis, su žio-
timis į ledinuosąjį vandenyną,
guli jau už miesto ribos ir ap-
augusi vien skurdžia poliarine
augmenija. Užtai susiduria čia
ir miškinė vidurinė Laplandi-
jos gyvūnija ir poliarinės pla-
vienas patinas, pasvires ore į
taus vandenyno gyvių rušys.
Vis dėlto žmogus nepasitenki-
na esama bukle. Ir mus prade-
da vilioti dvi nedidelės salelės,
tik esant gerai šviesai, vos vos
matomos horizonte. Tai Heina
Saaret — Sieno Salos, pava-
dintos taip, nes auga ten skur-
džios viksvos ir pliuorės (mora-
ka), negirdėta prabanga šia-
me nevaisingame pasauly už-
kampy. Iš vietinių gyventojų
sužinojome, kad tose salose
peri nesuskaitomos galybės vi-
sokių jūrų paukščių. Tai nuta-
riam, žutbut, jas pasiekti. Už
priemamą kainą išnuomojame
iš vieno karelo burinę škuną
(didelė valtis) ir, sukovę ban-
kas su formalino spiritu, skar-
dines dėžes jūrų gyvams kon-
servuoti, vienu žodžiu, visą
gamtininko mantą, leidžiamės
į kelionę. Anot mūsų laivo
"kapitono" žodžių, tą patį va-
karą turime pasiekti salas.

Iš pradžių matome vien ki-
rus ir ilgauodegės žuvėdras,
bet juo arčiau salų, juo dau-
giau ima rodytis alkos, naru-
nėliai, taistės ir užvis įdomiau-
si mormonai, trumpi, buki,
paukšteliai, mažais sparneliais
ir aukštais raudonais snapais,
su mėlynais skersiniais dryže-
liais. Musų "kapitonas" jau
gerokai įkaušęs, nes turėjome
neatsargumo duoti jam spiri-
to su benzino priemaiša, skir-
to konservavimo tikslams. Jam
panoro pašaudyti plaukiančius
juroje paukščius. Nors ir ne-
noroms, duodu jam į rankas
savo Savage'o karabinėlį, ir
koks buvo mano nusistebėjimas,
kai karelas, prisitaikęs į
bangų metomą mažytį mormo-
ną, gražiai nušauna jį vietoje.

Juo arčiau salų, juo tirštes-
ni darosi paukščių būriai. Kas-
kart praskrenda pro mus alkų
ir narunėlių būriai, o vėliau
tai ne būriai, bet ištisa trau-
kianti srovė, panašiai kaip bi-
tės prie avilio karštą vasaros
dieną. Įdomu kaip tie beveik
beuodegiai paukščiaiukai vai-
ruoja ore savo kojomis. Jos iš-
tiesios atgal ir plaukiojimo
plėvelės išplėtos. Kojos nesu-
glaustos, ir gauni įspūdžio,
kad paukštis turi gana ilgą
dvišakę uodegą. Pasiukimuose
jie manevruoja tai viena, tai
antra koja. Kaskart praskren-
da mormonų pulkeliai. Tie kei-
sti paukščiaiukai atrodo dar
keistesni, nes nešasi įsikandę
po keletą ilgų laibų žuvelių —
tabių (ammodytes tabianus —
tabis, apie 20 cm. ugio žuvelė,
pasitaikanti ir Lietuvos juro-
je). Žuvelės laikomos už gal-
vų, tuoj užpakaly žiaunų, o jų
kunai kabo mormonui, kaip il-
gi usai.

Bet štai pasirodė gagos. Ne-
didelis pulkelis beveik iš vie-
ny patinų partraukia apie 80
metrų nuo mūsų škunos. Pa-
gunda didelė, tad, griežės šau-
tuvą, paleidžiu du šovinius
anglišku šruotų. Sunku įsivaiz-
duoti, kas pasidarė po švilio.
Tirštos paukščių masės, paki-

sios iš vandens ir salos, sumi-
šo ore. Lyg ereliai, lėtai plas-
nodami sparnais, atskrenda
milžiniški poliariški kirai, su
jais maišosi grakštus, mažai,
tripirščiai kirai, ilgauodegės
žuvėdras, o tarp jų zuja viso-
mis alkos, ledinės antys ir ma-
ži, vieversio didumo plaukikai.
Tikrai valandėlėmis šis paukš-
čių debėsys užstodavo žemai
nusileidusią saulę...

Seku gagų būrelį — ir štai
vienas patinas, pasvires ore į
vieną, į kitą pusę, krito į van-
denį. Už kelių minučių jis
mano rankose — puikus, spal-
votas, pirmą kartą gyvenime
sumedžiotas toks paukštis!

Kodėl aš nemėgstu
kiaušinių

Saloje yra maža triobelytė.
Ją pastatė plurių ir pukų rin-
kėjai, kad būtų kur pasislėpti
nuo šėlstančių audrų. Ten ir
mes apsistojome, sunėšę visą
savo mantą. Be manęs ir mano
draugo, su mumis dar virėjas
— vienuolis Vasilius, atvykęs
kartu iš Petsamo. Netrukus jis
pririnko kirų, gagų ir kitų
paukščių kiaušinių ir iškepė
kiaušinienę. Deja, ši, pirmą
kartą taip skani kiaušinienė,
turėjo pasikartoti ir ryt, ir po-
ryt, ir visą mėnesį, kasdien...
ir, turiu prisipažinti, nuo to
laiko aš nemėgstu kiaušinie-
nės. Tiesa, Vasiliaus kepta
kiaušinienė buvo visai nepana-
ši į lietuvišką to paties vardo
valgį. Tai buvo tystantis, tam-
pus ir didelio atsparumo pa-
daras. Kai bandai pjauti ją ne
visai aštriu peiliu, ji tik prilip-
davo prie keptuvės, o kai nu-
imdavai peilį, pjūvio nebuvo ir
pėdsako. Nežinau, ar tai kirų,
alkų ir gagų kiaušinių ypaty-
bė, ar musų Vasiliaus kulina-
riško meno išdava. Dar vieną
ypatybę turėjo tos kiaušinie-
nės: jose dažnai buvo užkep-
ti jauni paukščiukai iš užperė-
tų kiaušinių; jų mažai kuneliai
su neproporcingai didelėmis
akimis sudarydavo kiaušiniui
tokį pat papuošalą, kaip cuk-
ruoti vaisiai ant torto.

Mirė buvęs Klaipėdos
krašto direktorijos pir-
mininkas Kadgynas

Gruodžio 28 d. Klaipėdoje
mirė buvęs direktorijos pirmi-
ninkas Otto Kadgynas. Jis gi-
mė Klaipėdoje 1860 metais lie-
pos 17 dieną. Baigęs vidurinę
mokyklą ir prekybininko mok-
slus, dar specializavosi preky-
bos Tilžėje ir Berlyne. 1880
metais Klaipėdoje įsteigė savo
vardo prekybos namus. Tai bu-
vo didžiausias prekybos namas
Klaipėdoje. Jo prekybos na-
mai varė didelę prekybos apy-
vartą ir su Žemaitija. Dvide-
šimts trejus metus velionis bu-
vo Klaipėdos miesto patarėju.
1918 metais Klaipėdoje įstei-
gė savo vardu banką. 1927
metais rugpjūčio mėnesį Otto
Kadgynas buvo paskirtas kra-
što direktorijos pirmininku ir
tas pareigas ėjo ligi 1930 me-
tų rugpjūčio 16 dienos. Antrą
kartą buvo direktorijos nariu
1932 metais. Šį kartą jis ėjo
Simaičio pirmininkaujamon di-
rektorijon. Velionis buvo visų
gerbiamas ir mylimas žmogus,
nemažai nusipelnęs lietuvis.
Jo laidotuvės dalyvavo dideli
žmonių būriai iš viso Klaipė-
dos krašto.

Tsb.

KADA BUS PASAULIO
PABAIGA?

Astronomas Chemsonas pa-
siryžo patikrinti, ar ilgai dar
išlaikys harmoniją pasaulio vi-
sata.

Planetų ir kitų pasaulių ju-
desys kosminėje erdvėje tik
apytikriai yra taisyklingas.
Yra tokių dangaus kunų, ku-
rie turi tendencijos gana žy-
miai nutolti nuo apskaičiuotų
normų, būtent, tuo labiausiai
pasišyrimo planetos Plutonas ir
Jupiteris. Per milijonus metų,
nors, palyginti, ir nežymių nu-
krypimų efektas gali pagadin-
ti visą dangaus mechanizmą,
kuris mums atrodo labai gerai
sustatytas.

Su tokio "dangiškojo laikro-
džio" pagėdimo galimumu
skaitėsi ir Newtonas, sakyda-
mas, kad laiks nuo laiko rei-
kalinga yra dieviškojo laikro-
dininko priežiūra, kuris mažų
spustelėjimu vėl galėtų patai-
tyti visatos laikrodžio mecha-
nizmą. Chemsonas, neįsileisda-
mas į metafizines smulkmenas,
ėmėsi praktiško uždavinio:
kiek turi praeiti laiko, kad
dangiškojo mechanizmo sviri-
mas būtų jautiamas.

Jis padarė milžinišką darbą,
išskaičiuodamas dangaus kunų
nukrypimą jų tarpusavės pa-
dėties atžvilgiu. Įmdamas į
galvą visus jų žinomus nukry-
pimus, Chemsonas padarė iš-
vadą, kad pirmosios pagėdimo
žymės gali pasirodyti ne anks-
čiau, kaip po bilijono metų.
Iki to laiko nėra ko per daug
rupintis visatos mechanizmo
likimu.

ŽMOGAUS AMŽIAUS
ILGUMAS

Žmogaus amžiaus ilgumas
pareina nuo įvairių sąlygų, o
svarbiausia nuo to, kuo žmo-
gus verčiasi. Kiekviena profe-
sija reikalauja tam tikro aukų
skaiciaus. Bet pasirodo, kad
didžiausias mirtingumas yra
siuvėjų profesijos žmonių 67
vienam 1000, tuo tarpu kai ki-
tų profesijų daugiausia 46.
Svarbiausia tokio didelio mir-
tingumo priežastis yra savi-
kai sunkus siuvėjų darbas.
Nuolatos sėdėdami susirietę
jie labai neatsparūs užkrečia-
moms ligoms ir dažnai suser-
ga džiova. Nemažesnė priežas-
tis yra ir moralinis jų pakri-
kimas. Statistikos daviniai ro-
do, kad iš siuvėjų tarpo kas-
met vienam tūkstančiui bėna
nubaudžiami už vagystę 83 ir
bankrutavimą — 70.

Tokia pat butis yra ir su
batsiuvėjų profesija. Mirtingu-
mas siekia iki 67-uošimčių.
Jie ir dvasiniai yra labai su-
silpnėję. Pasirodo, kad Pary-
žiaus bepročių ligoninėje dau-
giausia ligonių yra batsiuvėjų.

Kartu šios abi profesijos yra
susijusios su neramaus budo
žmonėmis, nekantriais, neri-
mastaujančiais. Dažniausiai
gatvės triukšmą, ar sumisimą
keliaujantieji asmenys yra siu-
vėjų ar batsiuvio profesijos.
Jie mėgsta gatvės revoliucijas.
Sveikiausia žmogaus profe-
sija yra sodininkystė — darži-
ninkystė.

Įdomius skaičius mums ro-
do inteligentiškų profesijų as-
menų amžius. Štai, filosofai
pasiekia 78 metų amžiaus,
teisėjai 69, gydytojai 68, teo-
logai 67, filologai 66, romanų
rašytojai 64, dramaturgai ir
kiti rašytojai 60, poetai 57.

Maži vaikai, kuriuos anksti

imama maitinti ne tik pienu,

bet ir kitokiu maistu, anksčiau

ima vaikščioti, o taip pat ank-

ščians jiems išdygsta dantys.

PPASAULINĖ SMITU
SĄJUNGA

Neseniai viename Anglijos
laikrašty tilpo šitokio turinio
skelbimas:

"Į viso pasaulio Smitus!"

Šiandien mano gimimo die-
na. Ta proga sveikinu visus
savo bendravardžius ir kvie-
čiu susiburti į vieną pasaulinę
Smitų sąjungą. Kaip Jusų pa-
vardė rašoma — Smith, Smit,
Smyth, Smythe, Shmit, ar pa-
našiai, — nesvarbu."

Si pavadė Anglijoje ir Ame-
rikos yra labai populiari. Susi-
burę į vieną sąjungą viso pa-
saulio Smitai tikrai galėtų su-
daryti galingą organizaciją.

NORI VESTI — MOKEK
MOKESČIUS

Afganistano vyriausybė iš-
leido įstatymą, pagal kurį jau-
navedžiai tik tada galės susi-
tuokti, jeigu jie ir jų tėvai tu-
rės įrodymų, kad sumokėjo vi-
sus mokesčius.

Šios keistos priemonės vy-
riausybė ėmėsi todėl, kad af-
ganiečiai labai sunkiai moka
mokesčius ir dėl to iždas turi
biudžetinių sunkumų.

Valdininkai ir dvasininkai,
kurie sutuoks jaunavedžių po-
rą be atitinkamo mokesčių
valdybos pažymėjimo, bus
smarkiai baudžiami.

SENIAUSIAS PASAULY ŽE-
MES UKIO ĮRANKIS

Laikraščiai praneša, kad
friesų krašte, šiaurės vakaru
Vokietijoje, viename durpyne
rastas senoviškas arklas, kuris
laikomas seniausiu žemės ūkio
įrankiu pasauly. Archeologų
nuomone, rastas arklas esąs
apie 6,000 metų senumo, taigi
vartotas apie 4,000 metų prieš
Kristaus gimimą.

Arklas yra ažuolinis ir pri-
taikintas jaučiams kinkyti. Iš
to daroma išvada, kad dar
prieš 6,000 metų šiaurės ir
Baltijos jūrų pakraščiu gyven-
tojai vertėsi žemdirbyste.

1001 KARTĄ BAUDE UZ
GIRTUOKLIAVIMĄ

Illinois valstybėje kažin
koks Seran pastatė savotišką
rekordą: už girtuokliavimą jį
teismas nubaudė 1001 kartą.
Teisėjas jam pagrasiu, jeigu
dar kartą nusigers, bus nubau-
stas 1 metus kalėti.

Šios baudmės rekordistui ka-
stavo 7500 dolerių.

sustabdo
666 SALT!
ir
KARST!
pirmą dieną
GALVOS
SKAUDĖJIMA
per 30 minučių

SKYSTIMAS PROSKOS

SALVE LAŠAI NOSIAI

Didelis, 8 pusl., 20 metų senumo tautinės minties
savaitraštis

Redaguoja K. S. KARPIUS

"Dirva" yra vienatinis stipriausias tautinės minties Lietu-
vių savaitraštis Amerikoje, plačiai skaitomas Šv. Val-
stijose, Kanadoje, Lietuvoje ir kitose pasaulio dalyse.
"Dirva" talpina puikius istoriškus Lietuvos raštus gra-
žias dainas, įvairius juokus, sveikatos straipsnius, viso-
kias žinias iš Lietuvos ir viso pasaulio, ir gina Amerikos
Lietuvių tautinius reikalus.

PASIŪSKIT LAISKE \$1.00, gausit "DIRVĄ"
per pusę metų

Prašyk numerio pamatymui — siunčiama nemokamai.

"DIRVA"
6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

"LAISVOJI MINTIS"

Vienintelis laisvos Minties mėnesinis žurnalas Lietu-
voje. Lietuvos Laisvamanių Etinės Kultūros Draugijos
Organas. Aiskina racionalizmo principus, kovoja su prie-
taringumu, skelbia etikos dėsnius, bendrai atlieka sunkų
darbą Lietuvoje, kur dirva nuo seniai užleista.

Atsiųskite 1 dolerį pašto perlaida, arba apdraustu lai-
šku ir gausite "Laisvąją Mintį" už visus 1934 metus.

Adresas:

"LAISVOJI MINTIS"
Aguonų Gatvė Nr. 8. Kaunas, Lithuania

VIENYBĖS
Prenumeratos Vajus

Visi kviečiami dalyvauti "Vienybės" vajuje, kuris
prasidėjo lapkričio 1 d. ir baigsis sausio 31 d. Lenky-
niuojantiems prenumeratų rinkėjams skiriamos

Trys dovanos pinigais I-\$50, II-\$35, III-\$15
ir daug dovanų knygomis. Be to duodamas ir komisas.

Klauskite smulkmenų

LITHUANIAN PRESS CORPORATION

Publishers of Vienybė

193 GRAND STREET.

BROOKLYN, N. Y.

VIENYBĖ

Established February 10th, 1886
LITHUANIAN SEMI-WEEKLY EINA DUSYK PER SAVAITĖ
Published Tuesdays and Fridays Leidžiamas antradieniais ir penktadieniais

BY THE LITHUANIAN PRESS CORPORATION
193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

TEL.: EVERGREEN 7-7840

SUBSCRIPTION RATES: METINE PRENUMERATA:
In Brooklyn \$3.50 In United States \$3.00 In Canada \$4.00 In Other Countries \$4.00
Jungtinės Valstijos \$3.00 Kanada \$4.00 Lietuvoje ir kitur \$4.00
Advertising Rates on Application Skelbimų pagal susitarimą

DERYBOS SU LENKIJA

Lietuvos Lenkijos ginčas dėl Vilniaus — Europos politikos ugniakalis, kuris noroms nenoroms, jei ne daugiau, tai nors kartą per metus išsiveržia, dažniausiai sujudindamas viso senjo pasaulio politikos atmosferą.

Nors per šiuos penkiolika metų lenkai ir stengėsi Vilniaus ginčą paversti tik paprastu sienų reikalu, arba net visai išspręstu ginču, vis dėl to Lietuva, nė žingsnio nesitraukdama nuo savo nusistatymo, visą pasaulį, o, žinoma, kartu ir Lenkiją, privertė pripažinti, kad šitas ginčas anaipol dar neišspręstas.

Dabar, kai vėl plinta gandai, kad dėl Lietuvos Lenkijos santykių sureguliojimo tariasi net pats prezidentas Smetona ir maršalas Pilsudskis, tai čia pat aiškiai parbrėžiama, kad Vilniaus ginčas, kaip iš Lietuvos, taip ir iš Lenkijos pusės, paliekamas neišspręstu. Vadinasi, eina reikalas tik apie paprastą diplomatinį santykių tvarkymą.

Jau pereitą pavasarį Prancūzija nužudė savo užsienio reikalų ministerio Louis Barthou asmenį bandė iškinti, kad ji, įstodama į "Rytų Locarno" pirmiausia turėtų susitaikyti su Lietuva. Bet tada lenkai dar buvo apsaugini vokiečių pažadais. Jiems atrodė, kad jie, su vokiečiais susidėję, galės apseiti be Prancūzijos, kurios dėka, Lenkija šiandien nepriklausoma. Bet prancūzai buvo gudresni. Jie mokėjo paspausti lenkus. Pirmiausia jie išgąsdino lenkus, žadėdami išsiųsti iš Prancūzijos apie pusę milijono lenkų darbininkų. Be to, prancūzai susitaikė su italais. Lavalis pasibūčiavo su Mussolini. Tokiu būdu Lenkija su Vokietija pasiliko visai izoliuotos. Per tą laiką Lietuva taip pat galutinai susipyko su vokiečiais. Vokiečiai beveik visai uždarė Lietuvos prekybos sieną. Dėl to dabar ir susidarė gana palankios sąlygos naujoms deryboms, kurias, jeigu galima tikėti amerikoniškų laikraščių korespondentų pranešimams, veda patys Lietuvos ir Lenkijos valstybių vadai — Smetona ir Pilsudskis.

Netenka abejoti, kad nutačius normalius santykius su Lenkija, Lietuva tuojau pasijustų laisvesnė. Ji galėtų savo prekes eksportuoti per Lenkiją. O turėdami normalius santykius su Lenkija, Lietuvai nebūtų nė mažiausio reikalo nukrypti nuo savo tiesioginio tikslo — kovos dėl savo senosios sostinės Vilniaus. Juk ir tie patys vokiečiai, kurių "draugiškumu" lenkai dar taip neseniai džiaugėsi, taip pat jokioje sutartyje neįrašė, atsižada tarimo koridoriaus. Jie susitarė su lenkais tik dešimčiai metų, o kas bus po dešimties metų, tai šiandien niekas negali pasakyti.

Mes kovą dėl Vilniaus vesime tol, kol atgausime savo sostinę. Gali būti, kad tos kovos formos ir būdai keisis pagal laiko sąlygas. Bet tai jau kitas reikalas. Jeigu lietuvis ukininkas kartais visą amžį bylinėjasi su savo kaimynu dėl perdaug nuartos ežios, tai ką galima kalbėti apie valstybės sostinę ir jos žemes, kurios visais amžiais buvo lietuviškomis žemėmis, suaugusiomis su visu Lietuvos kunu.

NUSIKALTIMŲ SIAUBAS

Amerikos spauda mirgėte mirga žiniomis apie tai, kaip eina Hauptmanno teismo procesas. Rodos, žmonių niekas kitas ir neįdomiau, kaip tik tas sensacijinis procesas.

Sia proga tenka pastebėti, kad Amerika dar niekada nebuvo taip apsesta nusikaltimų epidemijos, kaip šiais vėliausiais dešimties metais. Teisų departamentas Washingtono taip pat įžiūrėjo ir dėl to žymiai sustiprino kovą su kriminalizmu.

Tik vieneriais metais Amerikoje buvo apie 12 tūkstančių žmogžudysčių, apie 100 tūkstančių užpuolimų, 70 tūkstančių apiplėšimų ir taip pat apie 50 tūkstančių įsilaizimų į namus.

Tai tiesiog baisios statistinės žinios, kurių priežasties noroms nenoroms tenka ieškoti giliau.

Pirmia, kai Amerikoje buvo "geri laikai," nusikaltimas buvo žymiai retesnis dienos reiškinys. Bet šalyje, kur pinigai yra visagalis, kur žmogus, turėdamas pinigų, mano galįs turėti visko, suprantama, nusikaltimas savaime keroja. Šių dienų Amerikoje turto dalyba dar tokia, kad žmogus, visai nieko neturėdamas, o matydamas, kad kitas turi milijonus, savaime, be jokio "sąžinės graužimo," tutaria su juo "pasidalinti." Be to, Amerikoje dar vis viešpatauja ta pionierių laikų dvasia, kai žmogui tik reikėjo ištiesti ranką ir budavo pilna sauja. Bet tie laikai jau praėjo ir ekonominio gyvenimo sąlygos šioje šalyje žymiai pasikeitė. Nežinrūto, su tomis naujomis sąlygomis didelis šalies gyventojų nuostata dar neįsistatė.

Šiandien jau didelė Amerikos spaudos dauguma sako,

KLAIPĖDOS LAISVĖS 12 METŲ SUKAKTIS

Siemet sausio 15 d. suėjo 12 metų, kai Klaipėdos kraštas galutinai išsivadavo iš ilgos svetimų nelaisvės ir prisijungė prie motinos Lietuvos. Kaip pati Lietuvos nepriklausomybė, taip ir Klaipėdos krašto išsivadimas iš svetimos letenos įvyko savomis jėgomis bei pastangomis. Niekas lietuviams tos laisvės geru noru nedavė.

Tiesą, po didžiojo karo Versailles taikos sutartimi Klaipėdos kraštas buvo atskirtas nuo Vokietijos ir numatyta priskirti prie Lietuvos valstybės, kaip prie savo tautos kamieno. Bet tas priskyrimas buvo tik popieriuje, o praktiškai neįvykdytas. Lenkų įkalbama Prancūzija manė Klaipėdos kraštą Lietuvai atiduoti tik tada, kai lietuviai vienu ar kitu būdu susidės su Lenkija. Vadinasi, Klaipėda turėjo būti priemonė Lietuvai pastumti į Lenkijos glėbį. Bet Lietuva tokio noro nerodė.

Todėl didžiausios valstybės, kurių nuožiai Versailles sutartis Klaipėdos kraštą buvo atidavusi, dėsė. Tuo tarpu vokiečiai išklė vadinamąjį "freistatą" (laisvojo miesto) sumanyd. Jie siūlė Klaipėdos likimą sutvarkyti Dancigo pavyzdžiu. Jie tikėjosi, kad Klaipėdos kraštas, kaip laisvas miestas ilgai pasilikti negalės ir, anksčiau ar vėliau, busias grąžintas Vokietijai. Klaipėdiškiai vokiečiai ir nutautę lietuviai rėmė šitą sumanydą dar ir dėl to, kad jis jiems žadėjo medžiaginio pelno. Pagaliau, šis sumanymas pradėjo patikti ir lenkams ir prancūzams, kurie pradėjo jį remti. Buvo kalbama, kad prancūzai Klaipėdą nori paimti į savo globą ir čia įsikurti punktą savo karo laivynui.

Lietuvos vyriausybės visos diplomatinės pastangos nedavė jokių vaisių. 1922 metų pabaigoje "freistatą" sumanymas rodėsi jau visai arti įgyvendinimo. Matydami tokį pavojų, Klaipėdos sukilėliai griežtai paskutiniosios priemonės — ginklu šį klausimą sutvarkyti Lietuvai priimtina prasme. 1923 metais sausio mėnesio 9 dieną prasidėjo Klaipėdos krašte sukilimas. Sukilėliai suorganizavo Mažosios Lietuvos gelbėjimo komitetą, kurio pirmininku buvo išrinktas žinomas Lietuvos patriarchas Martynas Jankus. Mažosios Lietuvos lietuvių, sukilę, šaukėsi pagalbos Lietuvos visuomenės ir šaulių. Pirmieji atsiliepė sauliai. Prie jų prisidėjo nemažas skaičius ir kitų... Sukilėlių direktorija, sudaryta dar prieš Klaipėdos miesto paėmimą, išsiuntinėjo iš šilutės notas visoms didžiosios valstybėms, pranešdama, kad senoji direktorija nuversta kaip neatitinkanti gyventojų daugumą.

Lietuva niekada už bėkono, svietę ar kiaušinius neparduos Klaipėdos krašto ir jo gyventojų. Kovodama su Vokietijos užgaidomis, Lietuva tik gina savo teisę ir garbę laisvame Baltijos pajūryje.

Reikia pažymėti, kad paskutiniomis metais Klaipėdos lietuviškumui sustiprinti daug padarė. Anksčiau vokiečių siuntimas buvo toks didelis, kad lietuviai bijodavo viešai pasirodyti. Reikėjo tikro didvyriškumo save viešai lietuviu parodyti. Po kelerių metų aktyvo darbo, šiandien lietuviai jau tikrai jaučiasi krašto šeimininkais ir su šviesia viltimi žiūri į Lietuvos ateitį. Tsb.

AKLAS LAKUNAS

Neseniai Paryžiaus aklas inžinierius Colbin laikė pilotų egzaminus. Teoretinius egzaminus jis išlaikė puikiai, paskui su kitu lakunu pakilo į orą. Įvairių nonalų pagelba jam buvo pranešamas nuotolis nuo žemės. Aklajam pilotui pasisekė puikiai nusileisti aerodrome.

kad tukstančiai agentų ir naujų kalėjimų statymas kriminalizmo neišnaikins.

Tik reikia pamanyti. 200 didelių kalėjimų, kurie kupini nusikaltėlių. Apie 250 tukstančių žmonių gyvena kalėjimuose. Daugiau, kaip 500 tukstančių Amerikos gyventojų psichiatrikuose arba bepročių namuose.

Kuo galima išaiškinti šiuos baisius defektus? Noroms nenoroms šių defektų priežasties tenka ieškoti paties socialinio ekonominio gyvenimo sistemoje.

Kasmet augantis šios šalies nusikaltimas aiškiausiai rodo, kad dabartinė sistema nepajėgia, o gal ir nesugeba kovoti su šiuo pačiu baisiausiu šalies priešu. Iš to, kas aplinkui darosi, ką mes kasdien matome Amerikos spaudoje, tenka abejoti, ar Jungtinės Valstybės iš viso pajėgs nusikratyti šios baisios ligos.

Ne elektros kečė ir ne kalėjime galima perauklėti šių dienų Amerikos žmogus. Šių dienų politinis, socialinis ir ekonominis gyvenimas pribrendęs naujomis ir gana stambioms reformoms. Tos reformos, kurias šiandien daro prezidentas — tik šešėlis prieš tai, kas dar bus reikalinga rytoj.

MANO ŽIURONAS

Į Kauną paskirtas naujas Amerikos konsulas, p. C. Porter Kuykendall, iš Towanda, Pa. Jis buvo konsulu Prancūzijos uoste Cherbourg. Dabartinis konsulas Kaune, p. Maurice L. Stafford, iš Coronado, Cal. paskirtas konsulu Cherboure. Be Amerikos konsulo titulo, Kaune būna Amerikos konsulas yra vadinamas ir Amerikos Legation pirmuoju sekretorium. Apie šias permainas New York Times rašė sausio 5 d.

Manchester Guardian gruodžio 7 d. pranešė įdomios Rygoje įvykusios bylos išdavas. Latviai teisė 4 buvusio seimo narius socialistus už pirkimą valstybės pinigais ginklų ir jų dalinimo socialistinei organizacijai, vardu Darbininkų Sporto Sąjunga. Povilas Kalnins, buvęs seimo pirmininkas, išteisintas, bet jo sunus, Bruno, gavo 3 metus kalėjimo, du kiti socialistai, Celms ir Ulpe, po 6 ir po 4 mėnesius kalėjimo. Ginklai buvo perkami 1927 m., kai socialistai, sako, bijojo, kad latvių "fašistai" nepasiektų Lietuvos perversmo pavyzdį. Jų baimė turėjo pagrindo, nes perėjais metais gegužės 15 d. perversmas įvyko ir socialistus iš valdžios išslavė. Manytą diktatūrą laikyti tik 6 mėnesius, bet lapkr. 15 d. praėjo ir žygių atgal į seimo valdžią Latvija nedarė.

Londono Times gruodžio 6 d. praneša, kad Kaune susekta vokiečių organizacija, kurios tikslas buvo po Lietuvą platinti iš Karaliaučiaus gautą kurdumą propagandines medžiagas. Keli organizacijos dalyviai policijos areštuoti.

New Yorko Times gruodžio 28 d. rašė apie didelį lenkų spaudos susirūpinimą dėl panaujinto prancūzų laikraščių puolimo pulk. Becko užsienio politikos. Lenkai savo valdžią tvirtai pasauliui ir Prancūzijai pareiškė, kad Lenkija stovi ir ko nori. Lenkų Kurjer Warszawski sako, kad Lenkija užsienio politikoje pergyvenanti ypatingai sunkų laikmetį. Laikmetis sunkus dėl to, kad prancūzai toliatini nuo lenkų, o artėja rusams, lietuviams ir net žada rasti būdų susitarti su vokiečiais. Lenkai pasilikę vienai vieni su vokiečiais, kurių draugiškumu nėra ko atsidėti, kaip Dancigo įvykiai rodo. Ten nacių vadai labai daug ir saldžiai kalba apie ištikimybę Lenkijos valstybei ir broliškumą, bet visur, kur gali, lenkų tautiniais reikalams kenkia. Tuo reikalu aiškintis į Varšuvą buvo net Dancigo senato pirmininkas nuvykęs.

Į Kirovo nužudymo bylą, sakoma, ir Latvijos konsulas Leningrade, p. Jurgis V. Bisenieks, įveltas. Sausio 6 d. New Yorko Times prisiminė gaudus, kad Bisenieks Kirovo žudikui Nikolajevui davęs pinigų, kuriuos gavęs iš Vokietijos hači. Rusai, sakoma, Bisenieksą prašė Leningradą apiešti, bet, pro suomių Helsinkį pravažiuodamas, jis spaudai pareiškė:

"Nieko negaliu pasakoti, kol negausiu mano vyriausybės nurodymų." Nesiorėtę tikėti, kad oficialis Latvijos atstovas tokio draugiškumo vokiečiams, savo ir lietuvių tautos engėjams, rodytų.

APIE VISO PASAULIO LIETUVIŲ SĄJUNGĄ

Sitoki dalyką organizuoti būtų lanksti ir kad jos centras būtų jos pačios pripažintas autoritetingu.

Galima būtų tokios sąjungos suorganizavimą vesti ir šitokiu būdu. Atskiro kurio nors krašto lietuviai sudaro savo draugiją, ar jau esančių ten draugijų centrą. Visų kraštų draugijos per savo atstovus sudaro vyriausią tų draugijų vardu. Tokios vieno krašto draugijos steigimo idėja buvo kilusi Amerikoje po karo, — tai buvo sumanymas steigti Lietuvos Piliečių Sąjungą Amerikoje. Ji būtų daug darbo turinti ir daug naudos davusi, kaip Lietuva, taip ir Amerikos lietuviams, jei tų laikų sąlygomis būtų buvęs Lietuvos priitarimas jai įsikurti.

Toki centrui įvairiuose kraštuose, kaip ir žinomą kitatautių anglų dominijose ir kolonijose vadinami "Board of Deputies," visur galėtų prižiūrėti mūsų išeivių ekonominius ir kultūrinius reikalus, galėtų tarpininkauti rimtesniais ir stambesniais atsitikimais tarp išeivių organizacijų ir Lietuvos valdžios organų, galėtų ginti jų interesus tokiais atvejais, kur mūsų diplomatiniai ar konsulariniai atstovai negalėtų mūsų išeiviams padėti, ar kur tokia pagalba išeina iš jų kompetencijos ribų.

Kad tokios draugijos reikalingumas yra pribrendęs, ne reikėtų aiškinti. Organizuoti žmonių balsas ir namie ir užsieniuose yra svarbesnis ir svarbi. Tai yra jėga ir priemonė dideliems sumanymams ir darbams nuveikti. Gali būti klausimas, kaip tokią sąjungą įsteigti, kokius duoti jai pamatus, kad jie būtų ir tikslus ir tvirti, kad sąjunga galėtų išlaikyti ir veikti.

Man rodos, kad sąjungos įsteigimui reikalingas yra iš anksto apgalvotas planas ir aiškiai nustatytos veikimo gairės. Kaip buvo pasakyta straipsnyje apie pasaulio kongresą, jis turėtų aptarti įvairius išeivių klausimus ir pateikti savo pageidavimus, o sąjunga, kaip vykdomasis organas, tuos kongreso pageidavimus vykdytų bendromis jo direktivomis ir instrukcijomis. Svarbu tik, kad pati sąjunga būtų įsteigta ir veikti.

Man rodos, kad sąjungos įsteigimui reikalingas yra iš anksto apgalvotas planas ir aiškiai nustatytos veikimo gairės. Kaip buvo pasakyta straipsnyje apie pasaulio kongresą, jis turėtų aptarti įvairius išeivių klausimus ir pateikti savo pageidavimus, o sąjunga, kaip vykdomasis organas, tuos kongreso pageidavimus vykdytų bendromis jo direktivomis ir instrukcijomis. Svarbu tik, kad pati sąjunga būtų įsteigta ir veikti.

Karolis Vairas.

DIRBTINIS LAIKINIS ATGAIVINIMAS

Maskvos centraliniam kraujo perpylimo institute žinomas gydytojas Briuchonenka, kuris pagarsėjo gyvulių atgaivinimo bandymais, padarė pirmąjį pakaruoklio atgaivinimo bandymą.

Briuchonenka naudojami tam tikru aparatu, vadinamąjį dirbtine širdimi, kuria į gyvulių organizmą pumpuoja ypatingus skystis. Keletą kartų jam pasisekė atgaivinti po keletos minučių pastipusius šunis.

Paskutiniu metu Briuchonenkos bandymams buvo pateiktas pasikorusio žmogaus lavonas. Pakaruoklis buvo atgaivintas ir institutą trims valandoms praslinkus po jo mirties. Dirbtinoji širdis pradėjo pumpuoti į jo arterijas Briuchonenkos skystis. Po keletos minučių pakaruoklis pradėjo kvėpuoti, akis atvėrė ir suvaltojo. Bet jis gyveno tik dvi minutes ir po to galutinai mirė.

40,000 tėvų demonstracija

Bruselyje apie 40,000 vaikų surūgė didelę demonstraciją norėdami atkreipti dėmesį į sunkią šeimų su vaikais būklę. Demonstrantai parengė memorandumą, kurį įteikė Belgijos karaliai ir ministeriui pirmininkui.

Vyt. Sirvydas.

TARKA

Maikio Tėvas šnekasi su Šventakuprių Tėvu

— Aljo, mister! Spyk litvis?

— Labas! Ar tamsta ieškai ko?

— Taigi, ieškau. Aš aviažiuo iš Bostono ir ieškau šventakuprių glaunos kvatieros. Gal tu žinai, kur ji?

— Žinau, žinau, broluži! Aš juk esu šventakuprių partijos tėvas, dėl to ir žinau, kur jų vyriausioji ramovė.

— Ką? Žinai, kur jie vyriausiąjį apmovė? O aš vis vierčiau, kad jie teisingi žmonės.

— Ne "vyriausiąjį apmovė", tik vyriausioji ramovė. Dabar taip vadina tą, anot tavęs, glauną kvatierą.

— A, šitaip! Dabar viską kitaip vadina. Ta naujoji kalba žmogui gali ir razumą sumaišyti. Tai sakai, tu pats šventakuprių tėvas?

— Taip. O tu kas do vienas?

— Aš Maikio tėvas. Juk tu, girdėjai, apie Bostono Maikį ir jo tėvą, ar ne? Juodu slauniausi visoje Amerikoje!

— Labai malonu susipažinti! Sveikas!

— Šiur, sveikas! Man irgi labai priimta susipažinti su kitu žmočlyvu tėvu! Gaila, kad neatsivežiau su savimi Maikio. Ot, razumnas vaikas! Jis viską žino ir viską man išvirožija. Žinai, jis toks kytras, kad net gali nusiauti čeverkykus, pasiauti neatsirašiojęs. O piana, piana ar partapijona, — tai visą vienu pirštu gal išgrajinti, kai kiti ir abiem saujom nelabai sugrabalioja! Ar šiaip kokius man nesuprantamus dalykus — tai tik triokšt-pokšt ir išaiškina, lyg koks prapesorius!

— Na, o kur jis tokio gudurmo išmoko?

— Ugi iš Keleivio. Keleivis — tai toks Sautibostone drukuojamas gazetraštis. Mano Maikis prisiskaito, prisiskaito to Keleivio, tai paskui drožia man pamokslus, kad net seilės tyška. Nei neparaudonoja beme-luodamas!

— Ar tai manai, kad jis vis meluoja?

— Žinoma, kad meluoja! Juk juo žmogus mokytesnis, tuo daugiau meluoja. Mat, meluoti ir reikia mokslo! Juk ne kas kitas, kaip mokslinčiai žmonės pripasakoją, kaip žemė sukasi aplink saulę, kiek mylių nuo žemės iki saulės, kiek iki mėnulio, kiek iki žvaigždžių. Pasako, ir baigta! Jei netiki — eik ir pats pamieruok...

— Tai tu nelabai tiki savo Maikio pasakojimams?

— Kol jis pasakoja, tai aš pradedu dionyti, bet paskui gerai apdumoju, pradedu Maikį tiki.

netikėti. O kai patikrinu, tai kartais surandu, kad jis mane labai sufulina.

— Na?!

— Tikrai. Štai, kad ir dabar: per Kalėdas Maikis man išdėstė kaip ant delno, kad kur įvyksta socializmas, tai nereikia taip sunkiai dirbti kapitalistų naudai, nes, girdi, padirbėsi tiek, kiek pačiam reikia, o visiems kitiems — spyga į panosę! Tas man labai patiko.

Bėda tik, kad pas mus, Southbostone, to socializmo kaip nėra, taip nėra, nors Keleivis su mano Maikiu jau per 25 metus apie jį sapalioja. Na, sakau, nuvažiuosiu į Brooklyną, kur kaip girdėjau, socializmas jau įvykdė pabėgusį iš mūsų Southbostono Laisvę, jos podukra Naujoji Gadyne, na, ir keleivinio Michelsono tikras brolis su devyniolik-tąja kuopa. Sakau, čia šėslų lyvai praleisui savo paskutinės senatvės dieneles. Bet kur tau! Išvaikščiojau per tris valandas, o socializmo kaip nėra, taip nėra! Apmoino šeimis Maikis! Dėl to ir sudumojau nueiti pas šventakuprius: mat, kaip girdėjau, jie mokina svieta geresnio mokslo.

— Kai dėl mokymo, tai šventakupriai jokio naujo mokslo žmonėms neskeičia. Jie tik reikalauja, kad visi žmonės būtų geri ir kad laikytųsi savo pasaulimo: tautininkas kad būtų tikru tautininku, katalikas kataliku, bolševikas bolševiku, literatas literatu, dainininkas dainininku ir tt. Kas nesilaiko savo pasaulimo, ar neina savo pareigų, tam šventakupriai taikuoja kupurą pajauka ir rimtais papėkimais, žodžiu sakant — reikalauja, kad visi žmonės būtų geri žmonės.

— Taigi, taigi. Gal jie pareikalauja, kad tas lobuzas Maikis atsiųstų man bilietą parvažiuoti atgal į Bostoną, o aš jau ir jam ir tiems Keleivio pisoriams duosiu bilietų parvažiuoti.

— To reikalauti šventakupriai neapsiims, nes čia grynai asmeniškai reikalas. O kai parvažiuos pasikalbėsi su Maikiu, tai vėl užskas mus. Pasikalbėsi bendrais visuomenės reikalais.

— Šiur, užsukiu. Aš norėčiau daugiau sužinoti apie tą garsiąją šventakuprių Partiją, kurios tu esi Tėvu. Aš tai tavo partijai galėsiu daug gerų patarimų pasakyti.

— Labai malonu. Tai lauksime atvykstant! — Atvyksiu. Gudbai, šventakupri!

— Laimingos kelionės, gerai apdumoju, pradedu Maikį tiki.

PIRMIEJI LIETUVOS ISTORIKAI

1492—1506 metų laikotarpį Vilnius, kaip ir Vytauto Didžiojo laikais, buvo Lietuvos kultūros židinys. Tuo metu Vilniuje gyveno humanistas Korčakas, veikiausiai gudas. Norėdamas įsigyti didesnės kunigaikščio Aleksandro malonės, jis parašė lotynų kalba vadovėlį, kuris apėmė Lietuvos istoriją nuo Mindaugo laikų ligi Kazimiero Jogailaičio. Istorija prasideda karžygio Gelionies žygių aprašymu. Tas karžygis ir kartu dievaitis, kaip šių laikų istorikai spėja, bus veikiausiai paties autoriaus išgalvotas. Gelionis Herkuleso, graikų dievaiko pavyzdžiu paties autoriaus išgalvotas. Gelionis Herkuleso, graikų dievaiko pavyzdžiu gelbsti Lietuvą nuo įvairių pavojų, ypač nuo žmogėdrių. Iš Gelionies ainių autorius išveda Vytenį, kurio sunius buvęs Gediminas.

Korčako raštas neturėjo žymios įtakos tolimesnei Lietuvos metraščių literaturai. Bet jis įsidėmėtinus tuo, kad paskaitino kitus didingą Lietuvos praeitį tyrinėti. Štai jau 1550 metais Mikalonis, lietuvis didikas, rašė memorialą karaliui, prašydamas Lietuvoje įsteigti lotynišką gimnaziją. Mikalonis, o drauge su juo daugelis didikų, buvo įsitikinę, kad lietuvių kalba yra itai kalbos motina. Tam įrodymai jie buvo prisirinkę daug panašiai skambančių žodžių.

Ir štai po ilgų pastangų vyskupas Valerijonas Pratasevicius 1970 metais Vilniuje įsteigė jėzuitų kolegiją, kurį vėliau buvo paversta akademija. Drauge su projektu įvesti lotynų kalbą, kaip valstybinę, buvo sumanyta parašyti lotynų kalba Lietuvos istoriją. Tą darbą buvo pavesta atlikti Augustinui Rotundai, teisių daktarui ir gabiam žmogui. Jis ir parašė lotynų kalba Lietuvos istoriją, išvertė į tą kalbą antrosios laidos Lietuvos statutą. Be to, dar parašė įdomų vei-

kalėlių lenkų kalba (lenko su lietuvių pašnekės). Rotunda taip pat pradėjo Lietuvos istoriją.

"Lietuviai yra kilę iš romėnų, kaip tai galima spėti iš liaudies kalbos, kuri daug kuo panaši į lotynų kalbą, nežiurint, kad jau abi skiria didelis vietos ir laiko tarpas. Bet bajorai, drauge gyvendami su lenkais ir rusais bendroje valstybėje, vietoj gimtosios įprato vartoti rusų ir lenkų kalbas. Rusai skelbia, kad lietuviai į jų valdomąsias šalis atvyko prie Nerono, romėnų imperatoriaus, nuožmiausio žmonijos priešninko, ir pabėgo į šiuos pasaulio tolimiausius pakraščius, kur nesiekė romėnų galybė. Atvedęs juos čia Libonas, kurį ištorija vadina iškraipytu Palemono vardu. Nuo to Libono yra gavusi savo vardą Libonija, dabar Livonija vadinama (dabartinės Latvijos dalis). Kai kurie rašo, kad jie čia pabėgę, beteriojant hunų Atilai romėnų šalį. Dar kiti parašė, kad Xaminio karo, kilusio tarp Cezario ir Pompėjaus metu, kad tokia kariuomenės dalis pabėgusi iš Italijos, apsigyvenusi šituose kraštuose ir čia įsteigusi Romovės miestą, taip pramintą nuo Romos vardo. Kiti tų pabėgėlių išplaukę tolimesnių sodybų ieškoti, kas visai atitinka Lietuvos istoriją, nes tai tie patys pabėgėliai, slapstydamiesi nuo įnirtų Romos Atlanto jūrmės iki Reinų upės žiočių, o iš čia kai kurie jų pasiekę net Lietuvą ir Liboniją, kur dar ligi šiol tebėgyvena.

Nors tai buvo ir klaidingos žinios, bet toji istorija Lietuva atliko ir nemažą patarnavimą. Lietuviais susidomėjo kiti kraštų mokslininkai. Tiedu istorijos vadovėliai paskatino kitus, vėlesnių amžių jau rimtesnius istorikus tyrinėti Lietuvos praeitį ir kelti ją aikštėn.

Tsb.

LIETUVOS IR LATVIJOS KARIUOMENIŲ SUSITARIMAS

Prieš 15 metų, kai Lietuva ir Latvija gynė savo žemes nuo besiveržiančių priešių, abiejų kraštų jaunos kariuomenės kuo gražiausiai bendradarbiaudavo, dažnai vienai kitai padėdamos. Lietuvos kariuomenės iš bolševikų Latvijai atvadavo Daugpilio sritį, kurios gyventojai dar ir šiandien pasakoja apie nardius Lietuvos kariuomenės didvyriškas kovas. Nemažai Lietuvos savanorių "savo" galvas paguldė Latvijos laukuose, drauge gindami savo ir latvių žemes. Ir šiandien Červonkos kapai liudija apie Lietuvos ir Latvijos kariuomenių darnų bendradarbiavimą anais laikais. Červonkos kapuose (Latvijoje netoli Lietuvos sienos) pastatytas gražus Lietuvos kariams paminklas, kuriame yra šis simbolingas įrašas: "Keleivis, pasakys Lietuvai, kad žuvome gindami tėvynę."

Bet pasibaigus Lietuvos ir Latvijos laisvės karams, tas glaudus abiejų kraštų kariuomenių bendradarbiavimas lyg tą atšalo. Latviai daugiau pradėjo žiūrėti į didesnę Lenkiją ir joje ieškoti sau užvėjos. Aišku, kad dėl dabartinės padėties tarp Lietuvos ir Lenkijos, Lietuvos kariuomenės jausmai turėjo atšalti ir Latvijai. Per kelerius metus Lietuvos ir Latvijos kariuomenės artimo bendradarbiavimo, galima pasakyti, neturėjo.

Pereitą pavasarį buvo išskelbtas Pabaltijo valstybių santarvės klausimas. Ėmus šiam sužymėjimui iesti į tikrą kelią, latviai pirmieji pradėjo kelti ir visų trijų Pabaltijo valstybių kariškos sutarties reikalą. Jie tada nurodė, kad tik susijungę Lietuvos, Latvijos ir Estijos kariuomenės apsaugos šią šalių nepriklausomybę. Lietuvos kariuomenės vadovybė šiam latvių balsui neliko kurčia. Ji ėmė ieškoti susitarimo kelių. Ir štai gruodžio 14—16 d. d. Rygoje su vizitu latvių kariuomenės vadovybei viešėjo Lietuvos Vyriausiojo štabo viršininkas pulk. Raštakis. Latviai jį priėmė labai šilgai ir nuoširdžiai, kaip ypač draugiškos valstybės kariuomenės viršininką.

Šis pulk. Raštakis apsilankymas Rygoje, manoma, duos gerų vaisių. Pirmiausiai, bus pasikeičiama karininkais stažui atlikti. Toliau, padarytas pirmas žingsnis būtinam karininkų susitarimui tarp trijų Pabaltijo valstybių sudaryti, nes jų visų yra vienodas likimas ir visoms grėsia tas pats priešas.

Kaune kalbama, kad šių metų pradžioje Lietuvos kariuomenės vadovybė aplankys latvių kariuomenės viršininką. Tai bus dar labiau sustiprintas abiejų kraštų kariuomenių susitarinimas.

Tsb.

GALIMA GYVENTI 180 METŲ

Dar neseniai Bulgarija buvo laikoma šalimi, kurioje žmonės sulaukia patrijarchališko amžiaus: šimto metų žmonės ten esti pačiame pajėgume, o šiuo pasauliu jie teatsisveikina tik sulaukę 130—140 metų. Bet šiam rekordų amžiuje sumuštas ir šis rekordas — jį sumušė šiaurės Kaukazo kalnų gyventojai.

Siauras, visaip išsiranęs kalnų takelis. Prieš uoloje įkalta trobelė ant piemens lazdos pasirėmęs stovi senas žmogus. Jo pavardė Murzabekovas, ir jis turi 146 metus amžiaus. Jo atmintis visai kaip reikiant — visai ryškiai jis nupasakoja atsitikimus, įvykius prieš šimtą metų. Ideališkai tyras oras, ožkų pienas ir tyras, kaip kristalas, vanduo, užkonservavo jo plaučius ir širdį. Jis turi dešimtį kartų anukų.

Ar tai išimtis? Veikiausiai bus taisyklė. Kaimyniniame kaime gyvena Chulajeva-Altin, 143 pavasarių moteris; jos vyras mirė, budamas 110 metų, vyresnysis jos sunus turi 90 metų, jaunesnysis — 60. Kumisi kaime netoli Tifliso

Artemij Lagiašvili turi 150 metų, jo draugas Chapar Chiut — 154 metus. Gali kaimė gyvenas vienas Kecba; jo palikuonys — 71 sunus, anūkai, proanukai ir propoanukai. Sogus Bebijs iš Džirchvos turi 126 metus, Baraj Etneva Inukoj — 141 metus, ir t. t.

Tokių rekordus sovietų mokslo įstaigos registruoja, kaip kasdieninį reiškinį. Atsi-menamė Mečnikovą, davusį daugelį žilos senatvės žmonių pavyzdžių. Šių dienų Mečnikovą, Maskvos bijofiziką P. P. Lazarevą, paklausė apie žmogaus amžiaus ilgumą.

Jo manymu, normaliai žmogaus gyvenimas turis baigtis ne pirmo, o antrojo šimtmečio gale, tai yra žmogus turėtų mirti sulaukęs apie 180 metų amžiaus. Žmogus gali gyventi, kol jo nervų centrai rodo atsparumą.

Tad ar galime sulaukti 180 metų? Galimas daiktas, kad taip, bent teoretiškai. O ir praktiškai Chapar Chiut ir jam panašus yra padarę didelį žingsnį grįžtant į Matuzelio amžių.

Degunio guolis.

Daily Telegraph rašo, kad 18 mėnesių vaikas, aplietas verdančiu vandeniu, buvo išgelbėtas aciū naujam amerikiečių išradimui, vadinamam "degunio guoliu". Šitas prietaisas padarytas iš guminės medžiagos, kuri įdėti žėručio langeliai. Guminė palapinė užtempiama ant ligonio lovos ir viduje įvyksta nuolatinis degunio įvėdymas. Pastaciūs šia palapinę vaikai pasidarė daug geriau. Per 9 dienas vaikai buvo įvesti į guolį 1000 kubinių pėdų degunio ir pavojus gyvybei praėjo.

VESTUVINIS ŽIEDAS

Lygiai prieš 25 metus viena Koelno apylinkės kaimietė, Kočenė, ištekdama, vestuvių metu pametė vestuvinį žiedą. Bet tai ne kiek jai nesutrukdė su vyru laimingai išgyventi 25 metus. Sulaukę to laiko, jiedu nutarė atšvesti sidabrinės vestuvės. Tai dieną kočenė nuėjo į daržą pasikasti bulvių, norėdama geresnius pietus pagaminti. Bulvės bekasdama atrado savo vestuvinį žiedą, kurį prieš 25 metus buvo pametusi.

Saliamoniškas testamentas

Amerikoje neseniai mirė kilęs iš Skotijos milijonierius James Betram, nepalikdamas jokių įpėdinių. Betramas vienodai mylėjo ir savo senąją tėvynę Angliją ir Ameriką. Nenorėdamas nei vienos, nei kitos nuskriausti, Betramas visą turtą, apie pusantro milijono dolerių, paliko Anglijos išdui su sąlyga, kad tie pinigai būtų panaudoti Anglijos skolių mokėjimui Amerikai.

Paštas rakieta

"Paštinės raketės" išradėjas Zuckeris yra gavęs prancūzų vyriausybės leidimą padaryti idomų bandymą. Per anglų kanalą iš Doverio į Calais bus persauta rakieta su 12.000 laisvų. Tarp tų dviejų miestų yra 23 angliškos mylios. Su rakieta Anglijoje padarytas bandymas gerai pavyko. Laiškai buvo sudėti į maišą, kuris buvo prikabinintas prie raketės. Raketė vėrys sprogtamas skystimas, kurį uždegė elektra. Po tam tikra minučių skaičiaus atsiskleis parašytas, kad maišas su laiškais galėtų saugiai nusileisti.

SVYTURIAI SACHAROJE

Dėl didelių karščių susisiekimas per Sacharą lėktuvais ar automobiliais įmanomas tik nakties metu. Šiam susisiekimui palengvinti numatyta 2.000 kilometrų plote pastatyti 8 švyturius, maždaug 250 kilometrų atstume vienas nuo kito.

Vienybė ne tik seniausias, bet ir geriausias lietuvių laikraštis visame pasaulyje.

\$1.00 — Sandaros Jubilėjinė Dovana — \$1.00

Užsirašančiam laikraštį "Sandarą" ant metų, šis kuponas skaitomas VIENO DOLERIO-VERTES. "Sandaros" kaina \$2.00 metams. Atsiųsk Sandaros Administracijai šį kuponą pridėjęs tik vieną dolerį ir gausi laikraštį "Sandarą" čieliams metams. Šis kuponas geras tik iki Vasario 1 1935 metų.

Vardas-pavardė _____

Numeris ir gatvė _____

Miestas, valstija _____

SANDARA—814 W. 33-rd St., Chicago, Ill.

BYLA SU "KLIAMSAIS"

SAETTLE, Wash. — Šiomis dienomis prieš Puget Sound laivų kompaniją buvo užvesta teisė byla, kurioje skundėjas reikalauja kompanijos sumokėti jam \$8,000 dėl to, kad ta kompanija neduoda ramybės jo veisiams klijams (kiautvarlėms). Esą, kompanijos laivai važinėdami pro veisyklas taip sujudina vandens paviršių ir dėl to neauga. Zoologijos profesorius, liudijęs teisme, sakė, kad jis visiškai palaiko klijams pusę, nes esą klijams labai ramus sutvėrimas, niekam nekludo ir dėl to kiti turėtų jam duoti ramybės. Byla dar nepasibaigė, bet spėjama, kad nelaimingieji klijams laimės tuos \$8,000.

Kiek Lietuvoje inžinierių

KAUNAS. — Dabar Lietuvoje įregistruota: 262 statybos ir 173 technikos inžinierių.

MOT. LAUKUS

Fotografas

214 Bedford Ave.,
Brooklyn
Telefonas:
Evergreen 8-3540

Geriausia Studija
Brooklyne
Atėkite
Persitirinti

NOTARY PUBLIC

Tel.: Newtown 9-4464

A. VALANTIEJUS

GRABORIUS, BALSAMUOTO-
JAS, IR ABELNA, APDRAUDA
54-41—72nd STREET,
Maspeth, N. Y.

"RIMBAS"

Mėnesinis Kritikos ir Satyros
Žurnalas.

Skaityk "Rimbą" visada linksmas busi. Jame rasi daug juokingų ir idomų raštų. Prenumerata metams \$1.00, pavienis numeris 10c. Priesiųk 10c. gausi "Rimbą".

"RIMBAS"

131 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 2-0783

NOTARY PUBLIC

Juozas Levandauckas

GRABORIUS

Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdu automobilius kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštyms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.

Atėkite ir Persitirinkite

107 UNION AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

LIUDININKAI HAUPTMANNO BYLOJE ATGABENTA NET IŠ UŽSIENIO

FLEMINGTON, N. J. — Trečiadienį Hauptmanno Nuo antradienio iki trečiadienio Bruno Hauptmanno byloje buvo apklausinėjami nauji liudininkai ir rašto ekspertai. Visi pareiškimai vis daugiau įrodinėjė Hauptmanno kaltę. Rašto ekspertai kvieisti net iš Washingtono, pietinių valstybių ir Ramiojo vandenyno pakraščio. Visi kaip vienas pareiškė, kad laiškus, kuriuos Lindberghas gavo po kūdikio pagrobimo, rašė ne kas kitas, kaip Hauptmannas. Trečiadienį teisme pasklido gandy, kad kažin Fawcett turi Hauptmannui perduoti visus dokumentus.

Minėti dokumentai labai svarbus Hauptmanno gynėjui ir jų pagelba jis tikisi įrodyti Hauptmanno nekaltumą. Valstybės gynėjas Wilentz trečiadienį pareiškė, kad jis mano, byla užbaigti dar šią savaitę.

Sausio 16 d. iš Vokietijos atvažiavo mirusio Isidor Fisch brolis Pincus Fisch ir jo sesuo. Abu tuojau iš New Yorko nuvyko į Flemington, N. J., kur teisme liudys. Juos iš Vokietijos pargabeno valstybės gynėjo pasiūstas detektyvas.

Netoli Trentono, N. J. Pen-na geležinkelio traukiny, ejęs 70 mylių per valandą, susidūrė su lekiančiu priešais paukščiu, fazanu. To susidūrimo iš-davoje traukinys turėjo susto-ti. Mat, fazanas pataikė atsi-muštį į garvežio langą, kurį pramušęs smogė mašinistui į galvą. Mašinistas nusivertė nuo kėdės ir, žinoma, krisda-mas paleido vairą. Pėna gar-vežiuose yra įrengti automatiš-ki prietaisai, kad jei mašinis-tas atima ranką nuo vairo, traukiny automatiškai susto-ją.

REIKALAUJA ATPIGINTI ELEKTRĄ IR GASĄ

New Yorko miesto mayoras La Guardia reikalauja didžiū-jų kompanijų, kurios turi savo žinioje elektrą ir deginamąjį gasą (dujas), kad jos neatidė-lijant nupigintų elektrą ir gasą net 20 nuošimčių. Kitaip, La Guardia grasiina, miestas busias priverstas pasinaudoti prezidento siūlymu steigti sa-vo elektros stotis ir gasų dirb-tuves.

Aero klubo susirinkimas

Penktadienį, sausio 18 d. ly-giai 8 val. bus Brooklyno lie-tuvių aero klubo susirinkimas, 262 A Humboldt St., Brook-lyn, N. Y. Susirinkime bus iš-duotas raportas iš klubo veik-los.

PRAKALBOS

Temoje: Ką sako šventas raš-tas biblijai apie šiuos laikus ir kada žmoneliu buvus pagerės.

Kalbės G. BELINIS

Sausio (Jan.) 20 dieną lygiai 4 val. po pietų 411 So. 3-rd St. (Kamp. Union Ave.) Brooklyn, N. Y.

JUNIPER, 5-0259
**RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS**
65-23 GRAND AVENUE
MADISON, N. Y.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU

Parduoda laivakortes, surašo ir paliudija dokumentus, aprūpina visus kelionės reikalus.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU

Siūnia pinigų į:
Lietuvą
Lenkiją
Sovietų Rusiją
ir visas šalis pasaulyje.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU

193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: Evergreen 7-7840

VIENYBĖS BAZARUI DOVANOS

Busimam vasario mėnesį Vienybės bazarui padovanoti: Ponia Sinušienė, 352 Ander-donk Ave. — alaus bačka; p. Povilanskas, Wythe Ave. ir So. 1st St. — alaus bačka; p. Blažinskas, 105 Grand St. — alaus bačka; p. A. B. Strimaitis, LAB se-kretorius — lietuvišką origina-linį ratelį; p. Vikrikienė, 125 Grand St. — kumpį; p. Shedlow — iškimstą vo-verę; p. Kevlis, 43-15 Hunter St., Long Island City — cigarų ge-sintuvą.

L. A. B. PRIEŠSEIMINĖ KONFERENCIJA

Lietuvos Atstatymo Bendro-vės dalininkų (šerinkų) priešseiminė konferencija bus sausio 18 d., penktadienio va-kare, 8 valanda, Vienybės sa-lėje, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Newarko Moterų Klubo me-tinis susirinkimas

Newark, N. J. — Sausio 24 d. 8 val. vak. šv. Jurgio salėj bus Moterų Klubo metinis su-sirinkimas. Visos narės priva-lo dalyvauti, nes bus labai svarbių reikalų aptarti. Bus renkama nauja valdyba.

PRAMOGA GREAT NECKE

Sekmadienį, kovo 3 d. p. M. Sobienka rengia savo viešbuty užgavėnių balių. Pelnas bus Great Necko lietuvių radio programos užlaikymui Pirkusiems bilietus skiriamas trys dovanos pinigais: pirmoji do-vana \$25, antroji \$15, o tre-čioji \$10.

Vaizbos Buto metinis susirinkimas

Sausio 24 d. 8 val. vakare bus metinis Brooklyno Vaizbos Buto susirinkimas Vienybės salėje, 193 Grand St., Brook-lyn, N. Y.

MIRĖ

Julė Ivanaušienė, 60 metų, gyv. 346 — 20th St., mirė sau-sio 14 d. Palaidota sausio 17 d. iš šv. Jurgio bažnyčios šv. Jo-no kapinėse.

Aleksandras Kazlauskas, 55 metų, gyv. 223 — 65th St., mi-rė sausio 15 d. Laidos sausio 19 d. iš šv. Jurgio bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Laidotuvių apeigoms rupi-nasi graborius J. Garšva.

LIETUVIŠKOS RADIO PROGRAMOS

(WMBQ — 150 kc.)
Pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 10:45 val. ir vakarais nuo 7:30 val.

Antradieniais — nuo 10 val. iki 10:15 ir nuo 10:30 iki 10:45 val. ryto, o vakarais nuo 9:30 iki 10 val. vak.

Trečiadieniais — nuo 10 ir nuo 10:45 val. ryto ir nuo 7 val. vakarais.

Ketvirtadieniais — nuo 10 val. ir 10:30 val. ryto, nuo 1:30 iki 1:45 val. po pietų ir nuo 8 iki 9 val. vakarais.

Penktadieniais — nuo 10 val. ir nuo 10:30 val. ryto ir nuo 7:30 val. vakarais.

Šeštadieniais — nuo 10 val. iki 11 val. ryto.

(WHOM — 145 kc.)
Trečiadieniais — nuo 7:15 valandos vakarais.

Ir labdarybėje vagystė

Vienas New Yorko miesto valdybos narys sako, kad ir labdarybėje New York'e vagia-ma. Jis nurodo, kad išduodant miesto pavargėliams anglis nuvagiama anglių dalis.

SPORTO DIENA

Balandžio 28 d. Kiasčiaus salėje bus lietuvių sporto die-na — basketbolas, visų sporti-ninkų paroda ir šokiai.

J. Vaitulionis, D. C.

PIRMAS LIETUVIS
Chiropaktas Gydytojas
331 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 val. vak.
Nedėliomis ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

NOTARY PUBLIC

Telefonas:
STagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
660 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

PAUL GUSTAS

LIETUVIS GRABORIUS
Senai dirbęs graborystės profesijoje ir Brooklyno apylinkėse plačiai žinomas. Tik dabar atidavė savo ofisą ir pata-nauja balsamavimu ir palaidojimu mi-rusius.
Veltui chapel šermentis
Parsamdo automobilius šer-menims, vestuvėms, krikšty-noms ir kitokioms parėms
Šaukite dieną ar naktį
423 Metropolitan Ave
Brooklyn, N. Y.

"GARSAS"

A. Šrupkis, savininkas
PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street
Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVEMS. SIUNČIA PASTŲ IR EKSPRESU

Pasirendavoja

Pasirendavoja didelis kambarys dū vieno ar dviejų žmonių. Garo šiluma ir šiltas vanduo. Netoli Wyckoff Ave. B. M. T. Stoties. Kreipkitės: 363 Cornelia St., Brooklyn, N. Y. (56)

Parsiduoda

PARSIDUODA NAMAS
Didelė šokiams salė su scena, kambariai, maitinimas, dvi krautuvės ir salė bo-lių žaidimui. Williamsburg apylinkėse. Parsiduoda už prieinamą kainą.
VINČAS MATULEVIČIUS.
56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. (2-7)

GRAND PARADISE BALL ROOMS

Ivairioms pramogoms salė
318 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Puikios salės, ir ruimai
gražiai papuostas. Tinka šo-kiams, susirinkimams, vestu-vėms, vakarienėms.
Yra elevetorius
Tel.: Evergreen 7-1123

RESTAURANT BAR & GRILL

Nauja įvairi ir ruiminga už-eiga. Geriausios rūšies gėra-lai, alus dektinė ir importuo-ti likeriai. Skanus valgiai ir užkandžiai.
Savininkas.
J. ZEIDAT
321 Grand St Brooklyn, N. Y.
prieš Grand Paradise

A. RADZEVIČIUS

GRABORIUS
(Undertaker)
Tel.: Stagg 2-4409.
402 Metropolitan Avenue
netoli Macy Ave., Brooklyn, N. Y.
Parsamdo Dailius Automobilius
Vestuvėms, Krikštyjoms ir
Visokiems Pokyliams

BAKERY

TEL. EVERGREEN 8-7027
PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street
Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVEMS. SIUNČIA PASTŲ IR EKSPRESU

GERIAUSIOS RUŠIES ANGLYS

Daugiau kaitros už jus pini-gą. Jūsų kaimynai naudoja Tru-Ember Coal Co. anglis ir patenkinti. Kodėl jums nepa-sekti jų pavyzdžiu.

TRU - EMBER COAL COMPANY

(LIETUVIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street,
Telefonas: Evergreen 7-1661
Brooklyn, N. Y.

PRANEŠIMAS

Lietuviška Barzdaskutykla. Mo-derniškai įrengta. Patarnauja mandagiai, pagal asmens reika-lavimą. Barzdaskutis turi daugelio metų patyrimą.

Lietuviai ir lietuvaitės, visi be skirtumo, kurie mėgstate gražiai plaukus sutaisyti, gražiai atrodyti užsikitę pas:

CHARLES Up to Date BARBER SHOP,
100 UNION AVENUE,
Sav. K. DEGUTIS
BROOKLYN, N. Y.

SCHOLES BAKING, INC

GERIAUSIA LIETUVIŠKA DUONA

Del veselių, krikštytų ir Birth Day. Priimam įvairius užsakymus ir pristatom sulig adresu į namus ar krautuves

V. ir M. LUKOŠEVIČIAI,
SAVININKAI

168 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.

Cor. Scholes Street
Phone: Evergreen 8-9538

Jei jūsų radio priimtuvas serga kreipkis pas RADIO DOCTOR'S COMPANY

(RADIO GYDYTOJAI)

351 Broadway, Brooklyn, N. Y.

Telefonas: Evergreen 8-2620

Generaliniai agentai dėl

TUNG-SOL radio lem-pelių Kaina nuo 60c.

Ir DU-WA visų bangų

Aerial Kits \$2.95

Užsakymai paštu išpildomi

neatidėliojant

Radio Service Sales

Parsiduoda garantuoti Radio priimtuvai nuo \$10.50

SUTVARKYKITE SAVO VANDENTIE- KĮ IR ŠILUMĄ DABAR

Užmokėkit nauju valdžios Housing Planu

smulkmenas ir formalumus atliksim mes

SALDUKAS IR PLATZ

(LAISNIUOTI PLUMERIAI)

Pertaisymai ir pataisymai mus specialybė

Darbas ir medžiaga garantuota

Mes taip pat parduodam ir irengiam

OIL BURNERS — GAS RANGES —

SALDYTUVAI

Kreipkitės:

SAVAGE & PLATZ

994 MADISON STREET,
BROOKLYN, N. Y.

Tel. GLenmore 5-8733

TEL.: EVERGREEN 8-9770

JUOZAS GARŠVA

— GRABORIUS —

Mano firma gerai atlieka sekantius darbus: išbalsamuoja ir laidoja miru-sius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakli-niausių. Parsamdo automobilius laidotuvėms, vestuvėms, krikštyjoms ir ki-tiems pasivažinėjimams.

VIRŠUI MĖNETAIS REIKALAI KREIPKITES PAS MANE

O BUSTI UŽGANEDINTI

231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.

MERGINOS! MERGINOS!

TARNYBOS GREITAI

Kasdien mes randame tarnybas mer-ginoms puikioje namuose, kur už-tikrintos geros darbo sąlygos. Mes taip pat pasirūpiname, kad namų ruošos darbininkės gautų geras algas už savo darbą. Musų tikslas yra kad merginos ieškančios NAMŲ RUO-SOS DARBO per mus būtų paten-kintos.

MES PARUPINAME JUMS DARBUS

JUMS NIEKO NEKASTUOJA

Jei esi sveika, virš 18 metų amžiaus, metuose, rimta darbininkė ir galite dirbti namų darbus, užėik, telefo-nuok ar rašyk mums. Mes duosime smulkesnių informacijų.

SUSSER AGENCY

NAMINŲ DARBŲ CENTRAS

924 Broadway, Cor. Myrtle av. B'klyn, N. Y.

Tel.: Evergreen 8-6099

Mes turime atskirą skyrį ir vyriaus fofiriams darbuams